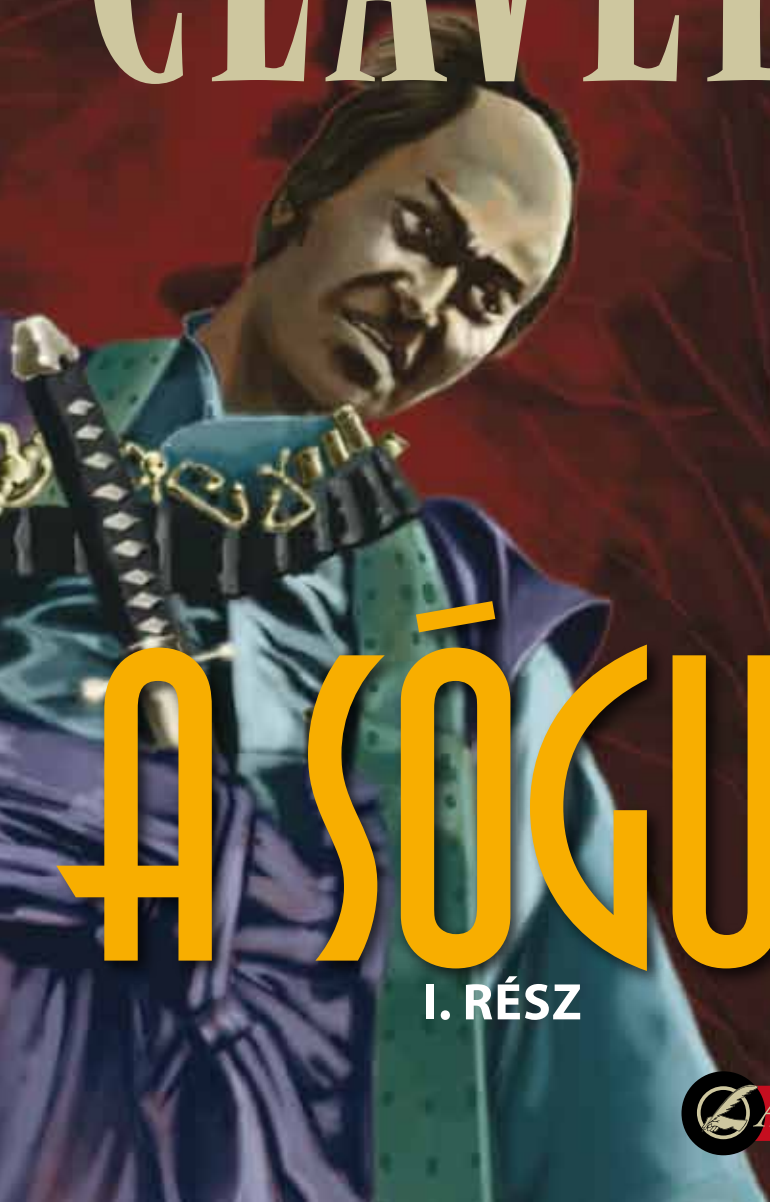

JAMES

CLAVELL

A SÓGÜN

I. RÉSZ

 Aranytoll

James Clavell
A SÓGUN

I. kötet

Aranytoll kötetek
Szeged, 2006

*Két tengerjárónak,
a királyi hadiflotta két kapitányának,
akik feleségüknél is jobban szerették hajójukat
– hiszen ez volt a kötelességük*

Bevezető

A vihar tépte, cibálta, a gyomrát marcangolta. Tudta: ha három napon belül nem találnak szárazföldet, végük. Hányan, de hányan odavesztek az úton! Egy kísértetflotta főnavigátora vagyok, gondolta. Az öt hajóból egy maradt meg, a százhat főnyi legénységből huszonnyolcan, de ezek közül is csak tíz járóképes, a többi halálán van, akárcsak a flottaparancsnok. Az élelem elfogyott, a kevéske ivóvíz sós és bűdös.

John Blackthorne-nak hívták; egyedül volt a fedélzeten, nem számítva az orrra őrszemét – a néma Salamont –, aki szélárnyékban kuporogva fürkészte a tengert.

A hajót megdöntötte egy hirtelen szélroham, és Blackthorne a kormánykerék mellé erősített szék karfájába kapaszkodva várta, hogy nyikorgó gerendákkal visszabilenjen eredeti helyzetébe. *Erasmus*nak hívták ezt a kétszázhatvan tonnás, háromárbocos, húszágyús kalmárhadihajót, az utolsó megmaradt egységét annak az első expedíciós flottának, amelyet Németalföld küldött ki az Újvilágba az ellenség zaklatására. Ezek voltak az első holland hajók, amelyek behatoltak a Magellán-szoros titkába. Négyszázkilencvenhat ember, valamennyi önkéntes. Mindnyájan hollandok, kivéve a két angol navigátort és egy angol tisztet. Parancsuk: kifosztani és felgyújtani az Újvilágban található spanyol és portugál birtokokat; kereskedelmi koncessziókat szerezni; új szigeteket fedezni fel a Csendes-óceánon, amelyek állandó bázisként szolgálhatnak, s németalföldi felségterületté nyilvánítani őket; majd pedig, három éven belül: hazatérni.

A protestáns Németalföld több mint négy évtizede háborúskodott a katolikus Spanyolországgal, mert le akarta vetni a gyűlölt spanyol igát. Németalföld – néha Hollandiának, Németföldnek, Alföldeknek is nevezték – jog szerint ekkor még a spanyol birodalomhoz tartozott. Egyetlen szövetségese, Anglia, az első olyan ország a katolikus világban, amely szakított a római udvarral, és hetven-egynéhány évvel ezelőtt áttért a protestáns hitre, már húsz esztendeje háborúban állt Spanyolországgal, és egy évtizede nyíltan is szövetséget kötött a hollandokkal.

A szél új erőre kapott, és a hajó meglódult. Árbocai csupaszon meredeztek, csak a vihar-derékvitorlák voltak kifeszítve, de az ár

és a vihar így is ellenállhatatlanul röpítette az *Erasmus*-t az egyre sötétebb látóhatár felé.

Arra még nagyobb lehet a vihar, gondolta Blackthorne, és még több a zátony meg a homokpad. A tenger pedig ismeretlen. Füttyülök rá. Egész életemben a tengerrel birkóztam, és mindig én győztem. Mindig is én fogok győzni.

Én vagyok az első angol navigátor, aki átjutott a Magellán-szoroson. Igen, az első – és az első navigátor, aki ezekre az ázsiai vizekre kihajózott, ha nem tekintem azt a néhány nyomorult portugált és abszultó spanyolt, akik azt hiszik, még mindig ők uralják a világot. Én vagyok az első angol ezeken a tengereken...

Mennyi „első”. És mennyi halál volt az ára...

Újra beleszagolt a szélbe; most sem érzett benne közeli szárazföldet. Tekintete az óceánt kutatta, de a víz ólomszürke volt és haragos. Semmi hínárfoszlány, semmi színfolt, ami homokos partra utalna. Jobbra megint feltűnt egy zátony taréja, de nem árult el semmit. Idestova egy hónapja fenyegették már őket ezek a sziklakitüremkedések, földnek azonban színét se látták. Ennek az óceánnak sohasem lesz vége, gondolta. Füttyülök rá. Végül is erre képezték ki – arra, hogy ismeretlen tengereken hajózzam, térképezzem fel őket és térjek haza sértetlenül. Hány napra is van már az otthon? Egy év, tizenegy hónap és két nap. Utoljára Chile partjánál kötöttünk ki, ennek is százharminchárom napja, aztán átvitorláztunk azon a vízen, amelyre Magellán futott ki elsőnek nyolcvan esztendeje – a Csendes-óceánon.

Blackthorne ki volt éhezve, szája és teste sajgott a skorbuttól. A tájolóra nézett, és megpróbálta meghatározni a helyzetüket. Amint a görbét bevezeti az útinaplóba, máris nagyobb biztonságban fogja érezni magát az óceánnak ezen a részén. Ha pedig biztonságban érzi magát, akkor a hajó is biztonságban lesz, és talán ráakadnak végre a japáni földre, vagy akár a keresztény király, János pap arany birodalmára, amely a legenda szerint Kathájtól északra fekszik, bármerre legyen is az a Katháj.

Ott azután megrakodom kincssel, és újra vitorlát bontok, mégpedig nyugatnak – az első angol navigátorként, aki körülhajózta a földet –, és soha többé nem mozdulok ki otthonról. Soha. A fiam életére esküszöm!

Az arcába vágó szél véget vetett ábrándozásának, de legalább ébren tartotta. Ostobaság volna most elaludni. Ha elalszol, többé nem ébredsz fel, figyelmeztette magát; nyújtózott egyet, hogy lazítson

megmerevedett hátizmain, és összehúzta a köpenyét. Láttá, hogy a vitorlák elő vannak készítve, a kormány biztonságosan rögzítve. Az őrszem sem aludt el az orrfán. Megnyugodva hátradőlt, és imádkozott, hogy mielőbb partot érjenek.

– Menj le, navigátor! Felváltanálak, ha megengeded. – Hendrik Specz, a harmadtiszt kapaszkodott fel a létrán, arca szürke volt a kimerültségtől, szeme beesett, bőre foltos és fakó. Nekidőlt a tájolóháznak, nehogy összeessen, és öklendezni kezdett. – Szerelmes Jézusom, átkozott legyen a nap, amikor elhagytam Hollandiát!

– Hol van az első tiszt, Hendrik?

– A priccsén. Képtelen lemászni arról a *scheit voll priccs*ről. Szerintem ott fogja megérni a feltámadást.

– És a flottaparancsnok?

– Folyton vízért meg ennivalóért könyörög. – Hendrik köpött egy nagyot. – Azt feleltem neki, mindjárt sütök egy kappant, és ezüsttál-cán viszem be hozzá, egy üveg pálinkával együtt. *Sheithuis! Coot!*

– Fogd be a szád!

– Igenis, navigátor úr. De a flottaparancsnok akkor is nyomorult féreg, és mi miatta fogunk elpusztulni. – A fiatalember újra öklendezni kezdett, és vérfoltos turhát köpött. – Szerelmes Jézusom, könyörülj rajtunk!

– Menj vissza, és csak hajnalban gyere fel!

Hendrik nehézkesen leereszkedett a másik kormányosszékre. – Oda-lenn érezni a halál bűzét. Felváltanálak, ha megengeded. Mi az irány?

– Amerre a szél hajt.

– Hol a szárazföld, amit ígértél? Hol vannak a japániak... hol vannak, mi?

– Előttünk.

– Mindig csak előttünk! *Gottimhimmel*, nem az volt a parancs, hogy az ismeretlenbe hajózzunk! Rég otthon kéne lennünk, teli hassal, biztonságban heverésznünk, ahelyett hogy Éliás tüzét kergetjük.

– Menj le, vagy fogd be a szád!

Hendrik mogorván elfordította tekintetét a magas, szakállas férfiről. Hol vagyunk? – szerette volna kérdezni. Miért nem láthatom a titkos útinaplót? De tudta, hogy ilyen kérdéseket nem tehet föl az ember egy navigátornak, különösen ennek nem. Bárcsak olyan erős és egészséges volnék, mint amikor elhagytuk Hollandiát, gondolta. Akkor nem várnék tovább. Kiverném azt a szürkéskék szemedet, széttaposnám azt az idegesítően mosolygó arcodat, és a poklok mély-

séges fenekére küldenélek, úgyis ott a helyed. Akkor én lennék a főnavigátor, végre németalföldi vezetné ezt a hajót, nem egy idegen, és megszerezhetnénk magunknak a titkos útifeljegyzéseket. Mert hamarosan ellenségei leszünk az angoloknak. Ugyanazt a célt tűztük magunk elé, amit ők: uralni a tengereket, megkaparintani a kereskedelmi útvonalakat, birtokba venni az Újvilágot és megfojtani Spanyolországot.

– Lehet, hogy nincs is japáni föld – motyogta Hendrik. – Lehet, hogy az egész csak *Gottbewonden* legenda.

– De van. A harmincadik és a negyvenedik északi szélesség között. És most fogd be a pófádat, vagy menj le!

– Odalenn bűzlík a halál, navigátor úr – motyogta Hendrik, és előrebillenő fejjel mély kábulatba süppedt.

Blackthorne izgett-mozgott a székben, a teste ma jobban sajgott, mint valaha. Szerencsésebb vagy mindnyájuknál, nyugtatta magát, szerencsésebb Hendriknél is. Nem – nem szerencsésebb, hanem elővigyázatosabb. Beosztottad a gyümölcsadagodat, míg a többiek ostobán felfalták a magukét. Pedig figyelmeztetted őket. Ezért a skorbutod enyhébb lefolyású, míg a többiek folyton véreznek, hasmenésük van, a szemük fáj és nedvedzik, fogaik kihullottak vagy meglazultak. Miért van az, hogy az emberek semmiből sem képesek tanulni?

Tudta, hogy félnek tőle, még a flottaparancsnok is, és a legtöbben gyűlölik. Ebben persze nincs semmi rendkívüli, hiszen a tengeren mindig a navigátor parancsol, ő szabja meg az irányt, ő vezeti a hajót és viszi kikötőről kikötőre.

Manapság minden tengeri út veszedelmes, gondolta, mert az a kevés navigációs térkép, ami forgalomban van, teljesen megbízhatatlan. A földrajzi hosszúságot pedig lehetetlen meghatározni.

„Találd meg a módját a földrajzi hosszúság meghatározásának, és te leszel a leggazdagabb ember a föld kerekén – mondta öreg tanítómestere, Alban Caradoc. – A királynő, áldás nevére, tízezer fontot és hercegséget adományoz, ha megfejted a titkot. A mocskos portugáloktól még többet kaphatsz – egy egész aranygályát. Az ebszülte spanyoloktól meg akár húszat is! Ha a látóhatáron nincs föld, mindig el leszel veszve, és magadra leszel utalva, fiam.” Caradoc szokása szerint, bánatosan megrázta a fejét. „El leszel veszve. Hacsak...”

„Hacsak nincs útinaplóm!” – kiáltotta diadalmasan Blackthorne, tudván, hogy jól megtanulta a leckét. Tizenhárom éves volt akkor, egy esztendeje inaskodott már Alban Caradocnál, a navigátornál és

hajóépítő mesternél, aki elhalt apja helyett apja lett, aki sohasem náspángolta el, hanem felfedte előtte és a többi inas előtt a hajóépítés és a tengerjárás titkait.

Az útinaplók kis könyvecskék voltak, s egy-egy olyan navigátor részletes megfigyeléseit tartalmazták, *aki már megjárta a kérdéses utat*. Fel voltak jegyezve bennük a pontos tájolóállások, kikötők és hegyfokok, földnyelvek és csatornák között. Ki volt mutatva a víz hangja, mélysége, színe, a tengerfenék minemősége. Meg volt örökítve a *hogyan jutottunk el odáig* és a *hogyan kerültünk vissza*: hány napig követtek egy bizonyos útvonalat, hogyan változott a szél, mikor fúj és merről, milyen áramlatokra lehet számítani és milyen irányból, mikor volt vihar és mikor támadt kedvező szél, hol lehet kijavítani a hajót, hol lehet édesvizet felvenni, hol vannak barátok és hol ellenségek, hol vannak zátonyok, homokpadok, hol van ár és hol biztonságos kikötő – egyszóval, *minden* meg volt bennük örökítve, ami a biztonságos hajózáshoz nélkülözhetetlen.

Az angoloknak, hollandoknak és franciáknak honi vizeikre megvoltak a saját naplók, de a világtengereken eddig csak portugál és spanyol kapitányok jártak, ez a két ország pedig minden útinaplót titkosként kezelte. Az olyan naplót, amelyek mutatták az Újvilágra kivezető vízi utakat, feltárták a Magellán-szoros és a Jóreménység fokának titkát – mindkettőt a portugálok fedezték fel – s az onnan Ázsia felé vezető útvonalakat, a portugálok és a spanyolok nemzeti vagyonként őrizték, holland és angol ellenségeik pedig mindent elkövettek, hogy megkaparintsák őket.

Persze, minden útinapló csak annyit ért, amennyit a navigátor, aki megírta, a tollnok, aki lemásolta, a ritka nyomdász, aki kinyomtatta és a tudós, aki lefordította. Minden naplóban lehettek hibák. Sőt: szándékos hibák is. Egyetlen navigátor sem tudhatott bizonyosat, *amíg maga is meg nem járta az utat*. Legalább egyszer.

A tengeren a navigátor volt a vezér, az útmutató, a végső döntőnk a hajó és a legénység minden dolgában. Egyedül ő volt az úr a taffedélzeten.

Olyan bor ez, ami fejébe száll az embernek, gondolta Blackthorne. Ha egyszer belekóstolt, sohasem felejtí el az ízét, nem mond le róla, mindig szüksége van rá. Ez tartja életben, amikor a többiek már mind meghaltak.

Felállt, és belevizelt a lefolyóba. Hamarosan az utolsó szemek is lepereregtek a tájolóház melletti homokórán; Blackthorne megfordította és megkongatta a hajóharangot.

– Ébren tudsz maradni, Hendrik?

– Igen. Azt hiszem, igen.

– Küldök valakit, hogy az orrfa őrszemét felváltsa. Gondod legyen rá, hogy ne szélárnyék felől álljon! A szél majd ébren tartja. – Eltűnődött, ne fordítsa-e szélnek szembe a hajót, s ne horgonyozzon-e le éjszakára, de úgy döntött, hogy nem teszi, és lement a legénységi szállásra. A szállás a hajó egész szélességét átfogta, és százhusz ember priccsének vagy függőágyának volt benne hely. Blackthorne-nak arcába csapott a meleg levegő, de a fenékvíz átható bűze ellenére örült neki. A hús-egynéhány ember közül senki sem mozdult meg.

– Menj fel az orrfára, Maetsukker! – mondta hollandul, az Alföldek keveréknyelvén, amelyet éppoly folyékonyan beszélt, mint a portugált, a spanyolt és a latint.

– Alig élek – felelte a pengearcú kis ember, és még jobban elvacokolta magát a priccsén. – Beteg vagyok. Nézd meg, a skorbuttól az összes fogam kipotyogott! Jóságos isten, mindannyian itt veszünk! Te vagy az oka, hogy még mindig nem tértünk haza. Én kalmár vagyok, nem tengerész. Küldd el Johannt... – felordított, mert Blackthorne lerántotta a helyéről és nekilódította az ajtónak. Vér szivárgott a száján, alig szédelgett. Egy kegyetlen rúgás, amely az oldalát érte, felrázta kábulatából.

– Mars az orrfára, és ott maradj, amíg meg nem döglesz, vagy partot nem érünk!

A kalmár kinyitotta az ajtót, és rémülten feliszkolt.

Blackthorne a többiekre nézett, akik visszabámultak rá. – Hogy érzed magad, Johann?

– Tűrhetően, navigátor. Még az sincs kizárva, hogy életben maradok.

Johann Vinck főágyúmester és másod-vitorlamester negyvenhárom éves volt – a legidősebb ember az egész hajón. Kopasz és fogatlan, bőrszíne akár a régi tölgyfáé – de az ereje is. Hat esztendővel ezelőtt együtt indult Blackthorne-nal arra a balvégzetű útra, melynek célja az Északkeleti átjáró felkutatása volt, így hát jól ismerték egymást.

– A te korodban a legtöbben meghalnak, úgyhogy máris megelőztél bennünket. – Blackthorne harminchat éves volt.

Vinck savanyúan elmosolyodott.

– A pálinkának köszönhetem, navigátor, meg a sok fajtalankodásnak és az örömtelen, szerzetesi életmódnak.

Senki se nevetett. Valaki rámutatott egy priccsre. – Navigátor, a vitorlamester meghalt.

– Vigyétek fel a hulláját! Mossátok meg és zárjátok le a szemét! Te, te és te!

A három ember fürgén leugrott a priccsről, és felvonszolta a hullát.

– Vinck, te lásd el a hajnali szolgálatot! Ginsel, te leszel az őrszem.

– Igenis, uram.

Blackthorne visszament a fedélzetre.

Látta, hogy Hendrik nem aludt el, és a hajón minden rendben. Salamon, a leváltott őrszem inkább holtan, mint elevenen támolygott el mellette, szeme dagadt volt és vörös a szélből. Blackthorne lement a másik ajtón. A nagy hátsó kabin volt a flottaparancsnok szálláshelye és egyben a fegyvertár is. A saját kabinja jobbra nyílt; a másikban, a bal oldaliban rendszerint a három hajóosztály lakott. Most Baccus van Nekk, a kalmárok vezetője, Hendrik, a harmadtszáz és Croocq, a hajósinas osztozott rajta. Mind a hárman nagyon betegek voltak.

Belépett a nagy kabinba. Paulus Spillbergen, a flottaparancsnok félig eszméletlenül hevert a priccsen. Valaha alacsony, pirospozsgás, kövér ember volt, most azonban csontig lesoványodott, pocakján redőkbe gyűlt a bőr. Blackthorne vizesflaskát vett elő egy titkos fiókból, és megitta.

– Köszönöm – nyögte Spillbergen. – Hol a szárazföld... hol?

– Előttünk – felelte Blackthorne, noha már maga sem hitte; elrakta a flaskát, és a nyöszörgésre ügyet sem vetve kiment. Újra feltámadt a flottaparancsnok iránti gyűlölete.

Majdnem pontosan egy éve, hogy elérték a Tierra del Fuegót, s a szél is kedvező volt, hogy behajózzanak az ismeretlen Magellán-szorosba. De a flottaparancsnok elrendelte, hogy szálljanak partra arany és kincs után kutatni.

„Úristen, parancsnok, hát nem látod ezt a végtelen pusztaságot? Hol itt a kincs?”

„A legenda szerint ez a föld tele van arannyal, tehát a dicső Németalföld felségterületévé kell nyilvánítanunk.”

„A spanyolok ötven éve katonákat állomásoztatnak itt.”

„Meglehet – de ilyen messze délen talán mégsem, főnavigátor.”

„Ilyen messze délen az évszakok is mások. A május, június, július és augusztus errefelé kegyetlen téli hónapok. A napló szerint nagyon

fontos, hogy mikorra időzíti az ember a szoroson való átkelést. A szél néhány hét múlva megfordul, és akkor itt kell maradnunk, itt kell telelnünk hónapokon át.”

„Hány hét múlva, főnavigátor?”

„A napló nyolcat említ. De az évszakok errefelé változó hosszúságúak...”

„Akkor egypár hétig még kutathatunk. Ha pedig vissza kellene fordulnunk észak felé, legfeljebb kifosztunk néhány várost, nem igaz, uraim?”

„Most kell nekivágnunk, flottaparancsnok úr. A spanyoloknak a Csendes-óceánon kevés a hadihajójuk, de errefelé csak úgy nyüzsögnek, és mind minket keres. Azonnal tovább kell indulnunk.”

De a flottaparancsnok a kapitányok szavazásától tette függővé a dolgot, nem az egy angol és három holland navigátorétól, és értelmetlen kiruccanásokat szervezett a szárazföldre.

Azon az éven hamarabb fordultak meg a szelek, és ott kellett telelniük, mert a flottaparancsnok a spanyol hajóktól való félelmében nem mert visszaindulni északnak. Csak négy hónap múlva tudtak vitorlát bontani. Addigra százötvenhat embert vitt el az éhhalál, a fagy és a vérhas, és a tengerészek lerágták még a köteleket borító borjúbőrt is. A szorosban tomboló viharok szétszórták a flottát, és csak az *Erasmus* ért el a Chile magasságában lévő találkozóhelyig. Egy álló hónapig várták a többieket, de ekkor a látóhatáron spanyol hajók jelentek meg, úgyhogy kénytelenek voltak továbbvitorlázni, bele az ismeretlenségbe. A titkos útinapló Chilénél véget ért.

Blackthorne végigment a folyosón, kinyitotta a kabinja ajtaját, és bezárta maga mögött. Alacsony mennyezetű, kicsi, rendben tartott kabin volt, csak kétrét görnyedve tudott odamenni az íróasztalához. Kinyitott egy fiókot, és vigyázva kicsomagolta annak az alma-készletnek az utolsó darabját, amelyet még a Chile melletti Santa Maria- szigeten gyűjtött. Ütődött volt és apró, egy helyen rothadni kezdett, és már meg is penészedett. Kivágta a negyedrészt. Kukacok nyüzsögtek benne, de azokat is megette, mert a régi matrózlegenda szerint a kukacok éppolyan hatásosak skorbut ellen, mint maga az alma, s ha az ember beledörzsöli őket az ínyébe, nem potyog ki a foga. Vigyázva rágta a gyümölcsöt, mert fájtak a fogai és az ínye is sajgott, azután ivott néhány korty vizet a borostömlőből. Sós íze volt. Becsomagolta az alma maradékát, és eltette.

Patkány szaladt be a feje fölött függő olajlámpa által vetett árnyékba. A gerendák otthonosan nyikorogtak. A padlón svábbogarak nyüzsögtek.

Fáradt vagyok. Nagyon fáradt.

Ránézett a priccsére. A hosszú, keskeny szalmazsák hívogatta.

Nagyon fáradt vagyok.

Aludj egy órát, súgta ördögi énje. Vagy akár csak tíz percet – és friss leszél egy egész hétig. Napok óta pár órát alszol mindössze, és azt is többnyire a fedélzeten, a hidegben. Aludnod kell. Aludj! Úgyis megbíznak benned...

– Nem, majd holnap alszom – mondta fennhangon, kinyitotta ládáját, és elővette a hajónaplót. Látta, hogy a másik, a titkos portugál útinapló érintetlen, és megnyugodott. Fogott egy tiszta lúdtollat, és írni kezdett. „1600. április 21. Ötödik váltás. Alkonyat. Százharmincharmadik napja hagytuk el a chilei Santa Maria-szigetet. Az északi szélesség 32. fokán vagyunk. A tenger most is háborog, a szél erős, a vitorlázat a tegnapi. A tenger színe tompa szürkészöld, feneketlen. A szél a 270. fok vonalán hajt bennünket észak-északnyugati irányba, a sebesség nagy, két league. A váltás felénél nagy, háromszög alakú zátonyokat pillantottunk meg északkelet-északra, fél league távolságban.

Az éjjel három emberünket vitte el a skorbut – Joris vitorlakészítőt, Reiss ágyú mestert és de Haan másodtisztet. Miután az Úr kegyelmébe ajánlottuk lelküket, a flottaparancsnok beteg lévén, én vetettem őket a tengerbe, de szemfedél nélkül, mert nem volt, aki megvarrja. Ma meghalt Rijckloff vitorlamester is.

A felhők miatt ma délben sem tudtam megmérni a napsugarak esését, de úgy vélem, tartjuk az irányt, és nemsokára kikötünk a japániai földjén...”

– De mikor? – kérdezte a feje fölött lengő hajó lámpát. Hogyan kell térképet szerkeszteni? Kell hogy legyen valami módja, ismételte milliomdszor. Hogyan kell meghatározni a földrajzi hosszúságot? Kell hogy legyen módja. Hogyan lehet frissen tartani a zöldséget? *Mi* a skorbut?...

„Azt mondják, tengeri vérhas, fiam” – felelte annak idején Alban Caradoc. Nagy hasú, jószívű, hosszú ősz szakállú ember volt.

„Nem lehetne megfőzni a zöldséget és eltenni a levét?”

„Megromlik, fiam. Eddig még senki se jött rá, hogyan lehetne tartósítani.”

„Azt beszélük, Francis Drake hamarosan útnak indul.”

„Nem, fiam. Nem mehetsz vele.”

„Már majdnem tizennégy éves vagyok. Timnek és Wattrak megengeded, hogy feliratkozzanak Drake hajójára. Szüksége van navigátorinasokra.”

„Ők tizenhat évesek. Te csak tizenhárom vagy.”

„Állítólag megpróbál átkelni a Magellán-szoroson, aztán elindul fel a part mentén a felderítetlen területek, a Kaliforniak felé, hogy megkeresse az Anian-szorost, amely összeköti a Csendes-óceánt az Atlanti-óceánnal. A Kaliforniától áthajózik egészen Új-Fundlandig, végre felkutatja az Északnyugati átjárót...”

„Az állítólagos Északnyugati átjárót, fiam. Még nem bizonyosodott be, hogy igaz a legenda.”

„Majd ő bebizonyítja. Most már admirális, és mi leszünk az első angol hajó, amely átvág a Magellán-szoroson, az első, amely kijut a Csendes-óceánra, az első... ilyen lehetőségem nem lesz még egy!”

„Dehogynem lesz. Drake pedig sohasem fejt meg a Magellán-szoros titkát, hacsak nem lop magának egy útinaplót, vagy nem ejt foglyul egy portugál navigátort. Hányszor mondjam még, hogy egy navigátornak türelmesnek kell lennie? Tanulj türelmet, fiam! Rendszeresen az időd.”

„Kérlek szépen!”

„Nem.”

„De miért?”

„Mert Drake egy, két, sőt három évig is oda lesz. A betegek és a fiatalok kapják majd a legrosszabb ételt és a legkevesebb vizet. Az öt hajóból csak az övé fog visszatérni. Nem élnéd túl, fiam.”

„Akkor az ő hajójára jelentkezem. Erős vagyok. Fel fog venni.”

„Ide hallgass, fiam, én ott voltam Drake-vel az ötventonnásán, a *Judith*-on San Juan de Uluánál, amikor ő és Hawkins admirális – ő a *Minion*-on parancsnokolt – kiverekedte magát a kikötőből, azoknak az ebszulte spanyoloknak a gyűűjéből. Rabszolgákat szállítottunk Guineából Spanyolországba, csakhogy nem volt hozzá spanyol engedélyünk, ezért csapdába ejtették Hawkins flottáját. Tizenhárom nagy hajójuk volt, nekünk meg csak hat. Hármat elsüllyesztettünk, de ők is elsüllyesztették a *Swallow*-t, az *Angel*-t, a *Caravelle*-t és a *Jesus of Lubeck*-et. Igen, igen, Drake kivágott a csávából, és haza is hozott bennünket. Tizenegyen maradtunk hírmondónak. Hawkins hajóján tizenöten maradtak életben. Ennyien a négyszáznyolc vidám

tengeri medvéből. Drake könyörtelen ember, fiam. A dicsőséget és az aranyat hajhássza, de csakis a maga számára, és ebbe már nagyon sokan belehaltak.”

„Én nem fogok meghalni. Én...”

„Nem. Tizenkét esztendei inaskodásra szegődtél el hozzám. Még tíz év, és szabad vagy. De addig, 1588-ig meg fogod tanulni, hogyan kell hajót építeni és irányítani – addig engedelmelkedni fogsz Alban Caradoc hajóépítő-mesternek, navigátornak, a Trinity House tagjának, mert különben sohasem kapod meg az engedélyt. Ha pedig nincs engedélyed, akkor *egyetlen* angol hajót sem irányíthatsz angol vízen, *egyetlen* angol hajó tatján sem parancsnokolhatsz *semmilyen* vízen, mert így szól a derék Harry király törvénye, Isten nyugtassa. Ez volt a törvénye annak a szajha Tudor Máriának is, hogy a pokol tüze eméssze, ez a törvénye öfelségének, a királynőnek, uralkodjék örökkön-örökké, és ez Anglia törvénye – a legbölcsebb tengeri törvény.”

Blackthorne-nak eszébe jutott, mennyire gyűlölte akkor mesterét, a Trinity House-t – amelyet VIII. Henrik alapított 1514-ben az angol navigátorok és hajóskapitányok kiképzésére –, tizenkét esztendei rabságát, amely nélkül nem kaphatta meg azt, amire a legjobban áhítozott. És még jobban gyűlölte Alban Caradocot akkor, amikor Drake száztonnás szlupja, a *Golden Hind* háromesztendei távollét után dicsőségesen megtért Angliába: az angolok közül elsőként körülhajózta a földet, és hihetetlen zsákmányt hozott magával – másfél millió font értékű arany- és ezüstrudat, fűszert és ezüstpénzt.

Gyűlöletét nem enyhítette, hogy az öt hajóból négy odaveszett, hogy minden tíz emberből nyolc odaveszett, hogy Tim és Watt is odaveszett, s hogy egy elfogott portugál navigátor vezette át Drake-et a Magellán-szoroson; mint ahogy az országos méretű hozsannázást sem csökkentette, hogy Drake egy tisztet felakasztatott, Fletcher káplánt kiközösítette, de az Északnyugati átjárót nem találta meg. A királynő lefoglalta a kincs felét, és lovaggá ütötte Drake-et. Azok a nemesek és kalmárok, akik az expedíció költségét összeadták, megháromszorozták vagyonukat, és könyörögtek, hogy fogadja el a pénzüket a következő vállalkozásra is. Minden tengerész könyörgött Drake-nek, hogy vegye fel a hajójára, hiszen zsákmányt szerzett, hazajutott, s a szerencsés kevesek, akik túléltek a kalandot, egész életükre meggazdagodtak.

Én is életben maradtam volna, gondolta Blackthorne. Életben bizony. És a részesedésem a kincsből elég lett volna ahhoz, hogy...

– *Rotz vooriiiiiiiiit!* Zátony előttünk!

Először inkább csak érezte, mint hallotta a kiáltást. Másodszor azonban már a vihar tombolását is túlharsogta a rémült ordítás.

Kirohant a kabinból, fel a tatfedélzetre, szíve a torkában vert, szája kiszáradt. Sötét éjszaka volt, zuhogott az eső, s egy pillanatra boldogság öntötte el, mert tudta, hogy a sok hete kifeszített vászon esőfogók hamarosan csordultig telnek. Kinyitotta a száját, belekóstolt a csaknem vízszintesen zuhogó édes esőbe, aztán hátat fordított a zápornak.

Látta, hogy Hendriket szinte megbénította a rémület. Az orrfaórszem, Maetsukker, a hajóorrban kuporogva összefüggéstelenül kiabált és előremutogatott. Blackthorne arra nézett.

A zátony alig kétszáz yardra volt tőlük; nagy fekete sziklakarokat harapdált az éhes tenger. A hajótól jobbra és balra a hullámok végtelen tajtékot túrtak. A szélvihar hatalmas fehér habtömegeket vetett a fekete éjszakába. Az előárbcoc egyik feszítőkötele elpattant, és a legfelső vitorlarúd belerepült a tengerbe. Az árbcoc megingott, de nem dőlt ki, és a tenger könyörtelenül terelte tovább a hajót végzete felé.

– Mindenki a fedélzetre! – kiáltotta Blackthorne, és vadul meg-rángatta a harangkötelet.

A zaj felverte Hendriket kábulatából. – Elvesztünk! – ordította hollandul. – Édes Jézus, segíts!

– Kergesd fel a legénységet a fedélzetre, te nyomorult! Elaludtál! Mind a ketten elaludtatok! – Blackthorne a legénységi lejáróhoz lökte, s lefejtette a kerékfogantyúkról a merevítőszíjakat, megvetette a lábát, és keményen balra rántotta a kormányt.

Minden erejét meg kellett feszítenie, amint a kormánylapát bele-mart a hullámokba. A hajó megremegett, az orrfa félrelendült, ahogy lecsapott rá a szél, és hamarosan oldalát fordította a viharnak. A vihar-derékvitorlák kihasasodva igyekeztek magukra venni a hajó súlyát, a kötelek suhogva megfeszültek. A tenger fölējük tornyosult, a hajó előrelődött, a zátonnal párhuzamosan, és Blackthorne ekkor vette észre a nagy hullámot. Figyelmeztetően odakiáltott a fedélzetre siető matrózoknak, és kapaszkodott, ahogy csak bírt.

Az egész tenger a hajóra zúdult, s az megperdült: Blackthorne már azt hitte, elmerültek, de a hajó megrázta magát, akár egy bőrig ázott terrier, és kiugrott a hullámvölgyből. Víz zubogott minden fedélzeti lefolyón, és Blackthorne levegőért kapkodott. Látta, hogy a vitorlamester hullája, amelyet a másnapi temetéshez készítettek ki a fedél-

zetre, eltűnt, s egy még nagyobb hullám közeledik. Felkapta Hendriket, aki hiába kapálózott, és lesöpörte a hajóról. Újabb hullám zúdult a fedélzetre. Blackthorne egyik karját átfűzte a kormánykeréken, s így helyt tudott maradni. Hendrik már ötvenyardnyira sodródott bal felől. A hullám taraja visszaszívta, de a következő feldobta a levegőbe, egy darabig ott lebegett ordítva, aztán a hullám visszarántotta, hozzácsapta egy sziklagerinchez és végleg elnyelte.

A hajó orrát a tengerbe fúrva kereste az utat. Újabb vitorlarúd szabadult el, s a csigák és tartókötelek összegubancolódtak a csarnakokkal.

Vinck és egy matróz felmászott a táfedélzetre, és nekifeszült a kormánynak, hogy segítsen. Blackthorne már közelebből láthatta jobboldalt a zátonyt. Elöl és balra is voltak sziklák, de itt-ott egy-egy rést is ki lehetett venni köztük.

– Mássz fel, Vinck! Elővitorlát kibontani! – Vinck és két matróz lépésről lépésre araszolt fel az előárbocra, a többiek odalenn a kötelekre akaszkodtak, hogy megkönnyítsék a dolgukat.

– Vigyázat elől! – kiáltotta Blackthorne.

A tenger újra átzúdult a fedélzeten, egy embert lesöpört, és visszadobta a vitorlamester holttestét. A hajóorr kiemelkedett a vízből, és újra lemerült, újabb víztömeggel árasztva el a fedélzetet. Vinck és társai káromkodva kirángatták a rögzítőkötelekből a vitorlát, amely azonnal kibomlott, akkorát csattanva, akár egy ágyú; a szél belekapott, és a hajó meglódult.

Vinck és segítőtársai ide-oda lengtek a tenger fölött, azután mászni kezdtek lefelé.

– Zátony – zátony előttünk! – ordította Vinck.

Blackthorne és a matróz jobbra rántotta a kormányt. A hajó tétováзва megfordult és felvisített, amint a felszín alatt rejtőző sziklák megtalálták az oldalát. Az ütés azonban ferdeszögben érte a hajót, s a sziklataréj szétmállott alatta. A gerendák kitarlottak, és az emberek újra fellélegeztek.

Blackthorne rést látott elől a zátonyban, és arra korányozta volna a hajót. A vihar felerősödött, a tenger még jobban dühöngött. Egy szélrohám megpördítette a hajót, és a kormány kiszakadt a kezükből. Újra megragadták, és visszaállították az irányt, de a hajó most már részegen bukdácsolt. A tenger újra elárasztotta, betört a legénységi szállásba, és egy embert nekicsapott a rekeszfalnak. A alsó fedélzet épűgy víz alatt állt, mint a felső.

– A szivattyúkhhoz! – kiáltotta Blackthorne. – Láttá, hogy két ember lesiet.

Az eső az arcába vágott, de ő hunyorogva tűrte a fájdalmat. A tájolóház lámpája és a hátsó jelzőlámpa rég kialudt. Újabb szélroham térítette el irányától a hajót, a matróz megcsúszott, és a kormánykerék ismét kiugrott a kezükből. A matróz felüvöltött: feje nekivágódott az egyik kerékfogantyúnak, összeesett, és ott hevert a tenger kényére bízva. Blackthorne felrántotta és magához szorította, míg a nagy hullám el nem zúgott fölöttük. Ekkor vette csak észre, hogy a matróz halott; leejtette a székbe, és a következő hullám lesodorta a fedélzetről.

A zátonyrés három fokra volt a szélirány felé, de Blackthorne hiába erőlködött, nem tudta arra fordítani a hajót. Kétségbeesve keresett másik csatornát, de tudta, hogy úgyszincs; szelet fogott, hogy a hajó felgyorsuljon, majd újra szélnek fordította. Most már valamivel odébb került, és tartotta az irányt.

A hajó elkínzottan megrázkódott – tőkéje rászaladt a borotvaéles zátonytaréjokra, és az emberek lelki szemei előtt már szét is estek a gerendák, s a tenger mindent elárasztott. A hajó előrelendült, immár irányíthatatlanul.

Blackthorne segítségért kiáltott, de nem hallották meg, így egyedül kelt birokra a kormányval. A hullámok egy ízben odább lódították, de visszamászott és megkapaszkodott; ködösülő agya fel nem foghatta, hogyan tartott ki ilyen sokáig a kormánylapát.

A zátonyrésben a tenger valóságos örvénnyé változott: a vihar hajtotta volna a vizet, de a sziklák közrefogták. Óriási hullámok csapkodták a zátonyt, visszalódultak marakodni az utánuk jövőekkel, végül mindenfelől egymásnak estek. A hajó tehetetlenül keresztbe fordult, beszippantotta az örvény.

– Dögölj meg, vihar! – üvöltötte Blackthorne. – Vedd le a mocskos kezedet a hajómról!

A kormánykerék pörögni kezdett, ellódította a navigátort, s a fedélzet emelyítően megdőlt. Az orrfa sziklának ütközött, a kötelzet egy részével együtt levált, s a hajó visszabilent. Az előárbc ívbe hajlott és elpattant. Az emberek fejszével estek a csarnakoknak, hogy a víz lesodorhassa. Nagy nehezen kiszabadították, és az árboc a tengerbe zuhant, magával rántva egy matrózt, aki belegabalyodott a kötelekbe. A matróz felüvöltött, de nem segíthettek rajta, nézték, ahogy eltűnik, majd újra felbukkan az árboccal együtt, s aztán nem látták többé.

Vinck és akik életben maradtak, felnéztek a tatfedélzetre és látták, hogy Blackthorne úgy birkózik a viharral, akár az eszelős. Keresztet vetettek és imádkoztak, egyik-másik zokogott félelmében, és kapaszkodtak, ahogy csak bírtak.

A szoros egy pillanatra kiszélesedett, a hajó lelassult, de a nyílás hamarosan újra beszűkült, a sziklák megnőttek, föléjük tornyosultak. Az áramlat visszalódult a sziklákról, magával rántotta a hajót, megpördítette és repítette végzete felé.

Blackthorne abbahagyta a vihar káromlását, balra feszítette a kormányt és tartotta, minden izma görcsbe ugrott. A hajó azonban fűtyült a kormánylapátra, akárcsak a tenger.

– Fordulj, fordulj, te pokolbeli szajha! – zihálta Blackthorne, ereje fogytán. – Segítsetek!

A tenger futása felgyorsult, Blackthorne-nak majd szétpattant a szíve, de csak azért is nekifeszült a sodrásnak. Erőltette a szemét, hogy fókuszba álljon, ám a látvány egyre ködösült előtte, a színek furcsán elváltoztak, fakultak. A hajó a legszűkebb részbe jutott, már-már úgy látszott, nincs menekvés, amikor a tőke hirtelen iszapágyba ütközött. A hajó megrázkódott, és oldalt fordult. A kormánylapát belemart a tengerbe. Ekkor a szél és a tenger segítségükre sietett, a hajó szélirányba pördült, és átsiklott a szoroson – a biztonságba. Várta a parti öböl.

ELSŐ KÖNYV

Első fejezet

Blackthorne hirtelen felébredt. Először azt hitte, álmodik, mert szárazföldön volt, és a szobát igen furcsának találta. Kicsi volt, tiszta, és puha gyékények borították. Vastag takarón feküdt, és ugyanilyen takaróba volt bugyolálva. A mennyezet lakkozott cédrusból készült, a falak négyzet alakban elrendezett cédruslécekből álltak, és a közöket átlátszatlan papír fedte, amely kellemesen tompította a fényt. Ágya mellett bíborpiros tálcát talált, rajta apró tálkákat. Az egyikben hideg főtt zöldség volt, és Blackthorne úgy habzsolta fel, hogy nem is érzékelte pikáns ízét. A másik hallevest tartalmazott – kapkodva kiitta azt is. A harmadikból ujjáival tömte szájába a sűrű búza- vagy árpakását. Egy különös formájú ivótökbben meleg, furcsa ízű, kicsit kesernyés, de finom vizet talált.

Ekkor vette észre a falifülkében a feszületet.

Tehát spanyol vagy portugál házban vagyok, gondolta megdöbbenve. A japániakhoz kerültem volna? Vagy talán Kathájba?

Az egyik falbetét félrecsúszott és kinyílt. Középkorú, testes, pufók nő térdelt a nyílásban, és mosolyogva meghajolt. A bőre aranybarna volt, szeme keskeny és fekete, hosszú fekete haját ügyesen feltornyozva viselte. Szürke selyemköntös volt rajta, rövid, vastag talpú fehér harisnya, a derekán széles, piros öv.

– *Gosudzszinszama, gokibun va ikaga deszu ka?* – kérdezte. Várt, majd, mivel Blackthorne értetlenül meredt rá, megismételte.

– Japáni földön vagyok? – kérdezte Blackthorne. – Vagy Kathájban?

A nő értetlenül nézte, és mondott valamit, amit viszont ő nem értett. Aztán hirtelen rájött, hogy nincs rajta a ruhája. Nem látta sehol. Jelbeszéddel értésére adta, hogy fel akar öltözni. Aztán a tálkákra mutatott, és a nő megértette, hogy még éhes.

Elmosolyodott, meghajolt, és visszahúzta a falbetétet.

Blackthorne kimerülten hátrahanyatlott; a padló émylyító és visszataszító mozdulatlanságától szédülni kezdett. Megpróbált erőt venni magán. Arra emlékszem, hogy kivetettük a horgonyt, gondolta. Vinckkel, azt hiszem, Vinckkel, Öbölben voltunk, a hajó iszapágyra futott és megállt. Hallottuk a parton megtörő hullámokat, de akkor már biztonságban voltunk. Fényeket láttunk a parton, aztán újra a kabinomban voltam, és minden elsötétült előttem. Másra nem emlék-

szem. Később fények gyúltak a sötétségben, és furcsa hangokat hallottam. Én angolul szólaltam meg, aztán portugálul. Az egyik bennszülött értett valamit portugálul. Vagy talán portugál volt? Nem, azt hiszem, bennszülött. Megkérdeztem tőle, hogy hol vagyunk? Nem emlékszem. Utána visszasodródunk a zátonyhoz, a nagy hullám újra fölénk tornyosult, kivitt a tengerre és megfulladtam... rettenetesen hideg volt... nem, nem is, a tenger meleg volt és puha, akár egy ölnyi mély selyemágy. Nyilván kihozták a partra és lefektettek.

– Akkor ez az ágy lehetett olyan puha és meleg – mondta fennhangon. – Sosem aludtam még selymen. – A gyengeség erőt vett rajta, és Blackthorne álomtalan kábulatba süppedt.

Amikor felébredt, a cseréptálcák újra tele voltak étellel, ruhái csinosan összehajtogatva az ágya mellett. Valaki kimosta, kivasalta és apró, finom öltésekkel megvarrta őket.

De a kése eltűnt és a kulcsai is.

Minél előbb szereznem kell egy kést, gondolta. Vagy egy pisztolyt.

Tekintete a feszületre tévedt. Félelme ellenére izgatottság fogta el. Számptalan navigátor- és matrózlegendát hallott Portugália titkos keleti birodalmának hihetetlen gazdagságáról, arról, hogy a portugálok állítólag katolikus hitre térítették, vagyis leigázták a pogányokat, hogy arrafelé az arany olyan olcsó, akár a vas, és annyi a smaragd, rubin, gyémánt és zafír, mint kavics a tengerparton.

Ha igaz, hogy megtérítették őket, gondolta, akkor a többi is igaz lehet. Igen. De azért minél előbb fegyvert kell szereznem, mert csak az *Erasmus* ágyúcsövei mögött fogom biztonságban érezni magam.

Megette az ételt, felöltözött, és támoilyogva talpra állt: a szárazföldön sohasem volt elemében. A csizmáját nem találta. Dülöngélve odament az ajtóhoz, megtámaszkodott, de a vékony tolófal nem bírta el a súlyát, s a papír beszakadt. Majdnem hasra esett. A folyosón térdelő asszony rémülten nézett fel rá.

– Bocsánat – mondta, és furcsamód elszégyellte magát otrombaságáért. Folt esett a szoba makulátlanságán.

– Hol a csizmám?

A nő értetlenül nézte. Blackthorne türelmesen belekezdett a jelbeszédbe, mire a nő végigszaladt a folyosón, letérdelt, kinyitott egy másik tolóajtót, és intett neki. Hangokat, vízcsobogást hallott. Belépett az ajtón, és egy újabb, csaknem üres szobában találta magát. Ez a szoba egy verandára szolgált, amelyről lépcső vezetett le egy magas

fallal körülvett kis kertbe. A főbejáratnál két öregasszony, három piros köntöst viselő gyermek és egy öregember állt, valószínűleg kertész, mert gereblye volt a kezében. Mélyen meghajoltak, és úgy maradtak, nem emelték fel a fejüket.

Blackthorne döbbenet láta, hogy az öregember csak egy apró ágyékkötőt visel, mely alig takarja el a nemi szervét.

– Jó reggelt! – mondta, mert más nem jutott eszébe.

Nem mozdultak, nem egyenesedtek föl.

Értetlenül nézte őket, majd sután ő is meghajolt. Abban a pillanatban kiegyenesedtek és rámosolyogtak. Az öregember még egyszer meghajolt, és visszament dolgozni. A gyerekek megbámulták Blackthorne-t, aztán kacarászva elszaladtak. Az öregasszonyok eltűntek a ház belsejében, de Blackthorne érezte, hogy rajta tartják a szemüket.

Megpillantotta a csizmáját a lépcső alján. Mielőtt felemelhetne volna, nagy zavarára a középkorú nő letérdelt, és segített felhúzni.

– Köszönöm – mondta Blackthorne. – Gondolkodott egy darabig, és a mellkasára bökött. – Blackthorne – mondta lassan. – Blackthorne. – Rábökött az asszonyra. – Téged hogy hívnak?

Az asszony értetlenül nézte.

– Black-thorne – ismételte szótagolva, magára mutatott, aztán újra az asszonyra. – Neked mi a neved?

Az asszony a homlokát ráncolta, majd hirtelen, mint aki mindent ért, magára mutatott. – Onna! Onna!

– Onna! – ismételte Blackthorne éppoly diadalmasan, akár az asszony. – Onna.

Az asszony boldogan biccentett. – Onna!

A kerthez foghatót még sohasem látott: kis vízesés, patak, apró híd, gondozott kavicsos ösvények, sziklák, virágok, bokrok. Milyen tiszta, gondolta. Milyen rendezett.

– Bámulatos – mondta.

– Bámuratosu? – ismételte készségesen az asszony.

– Mindegy – hagyta rá Blackthorne. Mivel nem tudta, mit csináljon, elhessegette az asszonyt, aki udvariasan meghajolt és távozott.

Blackthorne leült, hátát egy oszlopnak vetette, és süttette magát a meleg nappal. Szédelő fejével nézte az öregembert, aki gyomot irtott a tökéletesen gyomtalanított kertben. Hol lehetnek a többiek? Él-e még a flottaparancsnok? Hány napot aludtam át? Csak arra emlékszem, hogy felébredtem, ettem és újra elaludtam, de úgy érzem, alig ettem és alig álmodtam valamit.

Elszáguldottak mellette a gyerekek – kergetőztek, és Blackthorne helyettük is kényelmetlenül érezte magát, mert amikor a majdnem anyaszült meztelen kertész előrehajolt, mindene kilátszott; fel nem foghatta, hogy a gyerekek ügyet sem vetnek rá. A falon túl cserép- és zsúptetős épületeket látott, és jóval messzebb, magas hegyeket. Szél söpört végig az égen, és megkergette a gomolyfelhőket. Méhek zümmögtek a békés tavaszi napon. A teste kívánta még az alvást, de ehelyett feltápászkodott, és odament a kertkapuhoz. A kertész mosolyogva meghajolt, előrszaladt, kinyitotta a kaput, újra meghajolt, és becsukta mögötte.

A falu egy keletnek néző, félhold alakú öböl köré épült: körülbelül kétszáz különös, sosem látott formájú ház egy hegy tövében, amely egészen a partig nyúlt. A falu fölött teraszosan megművelt földek, észak és dél felé vezető földutak. A tengerpart ki volt kövezve, és kőmóló nyúlt be róla a vízbe. Biztonságos kikötő, kőmóló, halat tisztogató, hálót szövő férfiak és nők, a falu északi szélén egy különös formájú hajó, épülőfélben. Kinn a tengeren, keletre és délre szigeteket látott. Arra lehetnek a zátonyok is, vagy még messzebb, túl a látóhatáron.

A kikötőben több furcsa alakú hajó is volt, többnyire halászhajók, némelyik egyetlen nagy vitorlával felszerelve, némelyikben eveztek – az evezősök álltak, és úgy tolták a lapátot a vízben, nem ülve húzták, ahogy ő tette volna. Volt, amelyik kifelé tartott, volt, amelyik a fadokkhoz közeledett. Az *Erasmus* a parttól ötven yardra, jó vízben horgonyzott, három horgonylánc csüngött az orráról. Ezt meg ki csinálhatta? – töprengett Blackthorne. Csónakok libegtek a hajó oldalánál, a fedélzeten bennszülöttek tébláboltak. Hová lettek a matrózai?

Körülnézett, és észrevette, mennyien figyelik. Amikor rájöttek, hogy meglátta őket, meghajoltak, mire ő is sután meghajolt. Az emberek újból derűs nyüzsgésbe fogtak, fel-alá járkáltak, meg-megálltak, hajlongtak, és látszólag ügyet se vetettek többé rá. Akár valami színes pillangóhad. De miközben a part felé ballagott, érezte, hogy minden ablakból és ajtóból kutató tekintetek kísérik.

Mi az, ami olyan furcsa rajtuk? Nemcsak a ruhájuk és a viselkedésük. *Nincsenek fegyvereik!* – jött rá elképedve. Sehol egy kard vagy puska. Ez meg hogy lehet?

Ismeretlen árukkal és bálákkal tele, nyitott boltok szegélyezték a kis utcát. A boltok szintje meg volt emelve, s az árusok és a vásárlók a tiszta fapadlón térdeltek vagy guggoltak. Látta, hogy a legtöbben facipőt vagy sásból font sarut viselnek, némelyikük vastag talpú fehér harisnyát is, amely a nagy lábujj és a második ujj között ki volt vágva, hogy a tartósíj

beférjen, de a facipő és a sarut mindnyájan kint hagyták az utcán. Akik meztől jártak, megtörölték a lábukat, és tiszta házi saruba bújatták, amely oda volt készítve az ajtóba. Okos dolog, gondolta csodálkozva.

Amint a feléje közeledő tonzúrák férfit megpillantotta, félelem rántotta görcsbe a gyomrát. A pap nyilvánvalóan portugál vagy spanyol, és hiába visel narancssárga köntöst, övén ott lóg az olvasó és a feszület, s az arca hideg, ellenséges. A köntöst úti por lepte, az európai csizma csupa sár volt. A pap a lehorgonyzott *Erasmus*-t nézte, és Blackthorne tudta, hogy mindjárt rájön: a hajó vagy holland, vagy angol, ismeretlen ezeken a tengereken, karcsúbb és gyorsabb a szokásosnál, az angol kalózhajók mintájára készült, amelyek oly nagy pusztítást vittek véghez a spanyol vizeken. Tíz fekete hajú, fekete szemű bennszülött kísérte a papot, az egyik hozzá hasonlóan volt öltözve, de szíjsarut viselt. A többiek színes köntös, buggyos nadrág vagy ágyékkötő volt. Fegyvert egyiküknél sem látott.

Blackthorne szeretett volna elfutni, de tudta, hogy nem lenne hozzá ereje, és úgyszincs hová bújni. Nagy termete és a szeme színe azonnal elárulná, hogy idegen ezen a földön. Nekivetette a hátát a falnak.

– Ki vagy? – kérdezte a portugál pap. Tagbaszakadt, fekete hajú, jól táplált, húsz-egynéhány éves férfi volt, hosszú szakállal.

– Hát te? – vágott vissza rezzenéstelen tekintettel Blackthorne.

– Az ott németalföldi kalózhajó. Eretnek hollandus vagy. Mindnyájan kalózkodtok. Isten irgalmazzon nektek!

– Nem vagyunk kalózkodok. Békés kereskedők vagyunk, kivéve, ha ellenséggel találkozunk. Én vagyok annak a hajónak a navigátora. Hát te ki vagy?

– Sebastio atya. Hogy kerültök ide? Felelj!

– A vihar partra vetett bennünket. Hol vagyunk? A japáni földön?

– Igen, ez Japán. Nippon – felelt türelmetlenül a pap. Egyik emberéhez fordult, aki idősebb volt a többinél, alacsony, inas, izmos karú, kérges kezű, koponyája le volt borotválva, s a szemöldökéhez hasonlóan ősz haja vékony varkocsba fogva. A pap akadozva beszélt japánul, és Blackthorne-ra mutogatott. A bennszülöttek ijedt arcot vágtak, egyikük keresztet vetett.

– A hollandok eretnekek, lázadók, kalózkodok. Mi a neved?

– Portugál telep ez?

A pap ellenséges, vérekes szemmel nézte. – A falu elöljárója azt mondja, értesítette jöveteledről a hatóságot. Bűneid el fogják nyerni méltó büntetésüket. Hol a hajó legénysége?

– A vihar eltérített bennünket. Élelemre és vízre van szükségünk, meg némi időre, hogy a hajót kijavíthassuk. Utána elmegyünk. Megfizetünk mindenért...

– Hol a hajó legénysége?

– Nem tudom. Gondolom, a hajón.

A pap ismét az előljáróhoz fordult, aki a falu túlsó vége felé mutatott, és hosszan magyarázott valamit. A pap visszafordult Blackthorne-hoz. – Errefelé keresztre feszítik a bűnösöket, navigátor. Meg fogtok halni. Mindjárt itt lesz a *daimjó*, és hozza a szamurájokat is. Isten igralmazzon nektek.

– Mi az a *daimjó*?

– Földesúr. Ennek a tartománynak az ura. Hogy kerültök ide?

– És a szamuráj?

– Harcos, katona, a fegyveres kaszt tagja – felelte egyre idegesebben a pap. – Honnan jöttök és kik vagytok?

– Nem igazodok el a kiejtéseden – mondta Blackthorne, hogy zavarba hozza. – Spanyol vagy?

– Portugál vagyok! – kiáltotta a pap, beleesve a csapdába. – Megmondtam már, Sebastio atya vagyok Portugáliából. Hol tanultál meg ilyen jól portugálul? Mi?

– Portugália és Spanyolország egykutya – ingerelte tovább Blackthorne. – A királyotok is ugyanaz.

– Külön ország vagyunk! Külön nép! Kezdetől fogva. Saját zászlónk van, saját tengeren túli birtokaink. Fülöp király beleegyezett ebbe, amikor elrabolta országomat. – Sebastio atya erőt vett magán, de a keze még mindig remegett. – Fegyverrel, erőszakkal vette el a hazámat húsz esztendeje! Katonái és az a pokolbeli spanyol zsarnok, Alva hercege letaszították a trónról törvényes királyunkat! *Que va!* Most Fülöp fia uralkodik, de ő sem igazi királyunk! Nemsokára meglesz a magunk királya. – Váratlan gyűlölettel hozzátette: – Tudod jól, hogy ez az igazság. Az az ördögi Alva ugyanazt művelte a te hazáddal, mint az enyémmel.

– Hazugság. Alva sok gondot okozott Németalföldnek, de meghódítani sohasem tudta. Németalföld szabad, és az is marad. De Portugáliában elég volt legyőznie egy kis sereget, és az egész ország behódolt. Gyávák vagytok. Bármikor kirúghatnátok a spanyolokat, de sohasem fogjátok. Nektek a becsület semmit se számít. Nincs bennetek kurázi, csak annyi, hogy ártatlan embereket küldjetek máglyára Isten nevében.

– A pokol tüze égessen mindörökkön örökké! – ordította a pap.
– A Sátán körbejár a világon, de el lesz taposva! Eltapossuk az eretnekeket! Átkozott légy Isten előtt!

Blackthorne érezte, hogy akarata ellenére elfogja a vallásos félelem. – A papok nem közösködnek Istennel, nem az Ő hangja szól a szájukból! Levetettük undok ígátokat, és szabadok is maradunk!

Alig negyven esztendeje még Véres Tudor Mária uralkodott Angliában, és a spanyol II. (kegyetlen) Fülöp volt a férje. VIII. Henriknek ez a mélyen vallásos lánya visszaállította a katolikus papokat, inkvizitorokat, eretnekegetéseket s az idege pápa fennhatóságát, és a többség akarata ellenére semmissé nyilvánította apja történelmi intézkedéseit. Öt évig uralkodott, s ez alatt az idő alatt gyűlölködés, félelem, vérontás martaléka lett az ország. Amikor meghalt, a huszonnégy éves Erzsébet került a trónra.

Blackthorne-t a csodálat és a mélységes gyermeki szeretet érzése fogta el, ahányszor csak Erzsébetre gondolt. A királynő negyven esztendőn át csatázott a világgal. Ravaszságban és erőben túltett a pápán, a szent római birodalmon, Franciaországon és Spanyolországon. Kiközösítették, megköpdösték, gyalázták, és mégis révbe vitt bennünket – erős, biztonságos, külön révbe.

– Szabadok vagyunk – mondta a papnak. – Ti pedig le vagytok igazva. Nekünk saját iskoláink vannak, saját könyveink, saját Bibliánk, saját egyházunk. Ti spanyolok mind egyformák vagytok! Szemét népség! És ti csuhások is mind egyformák vagytok. Bálványimádók!

A pap pajzsként lökte maga és Blackthorne közé a keresztet. – Uram, szabadíts meg a gonosztól! Mondtam már, hogy nem vagyok spanyol! Portugál vagyok! És nem csuhás, hanem a Jézus-társaság tagja!

– Ahá! Jezsuita!

– Igen. Isten irgalmazza a te lelkednek! – Sebastio atya vakkantott valamit japánul, mire a bennszülöttek nekiestek Blackthorne-nak. Visszahátrált a falhoz, az egyiket megütötte, de legyűrték. Fuldoklott.

– *Nanigoto da?*

A csőcselék megdermedt.

A fiatalember tíz lépésre állt. Nadrágot viselt, facipőt, könnyű kimonót, s az övében két kardot. Az egyik törhöz hasonlított, a másik, a kétkezes harci kard hosszú volt és enyhén hajlott. Jobb kezét hanyagul a markolatán nyugtatta.

– *Nanigoto da?* – kiáltotta vadul, s amikor senki sem felelt: – NANIGOTO DA?

A japánok térdre estek, és földig hajtották a fejüket. Csak a pap maradt állva. Meghajolt, és akadozva magyarázkodni kezdett, de a férfi megvetően félbeszakította, és az előljáróra bökött. – Mura!

Mura, az előljáró – a fejét nem emelte föl – hadarva beszélni kezdett. Többször Blackthorne-ra mutatott, egyszer a hajóra és kétszer a papra. Az utcán most senki se mozdult. Mindenki térdelt, és földig hajtotta a fejét. Az előljáró befejezte mondanivalóját. A fegyveres fiatalember gőgösen feltett néhány kérdést, és gyors, tiszteletteljes válaszokat kapott. Mondott valamit az előljárónak, és megvető mozdulattal a pap, majd Blackthorne felé intett. Az ősz előljáró láthatólag érthetőbb formába öntötte a szavakat, hogy a pap is felfogja. Sebastio atya elvörösödött.

A fegyveres – egy fejjel alacsonyabb és jóval fiatalabb volt Blackthorne-nál, csinos arca enyhén himlőhelyes – az idegenre nézett. – *Onusi ittai dókó kara kitanoda? Dókó nó kuni nó monoda?*

A pap reszketve fordította: – Kaszigi Omi-szan azt kérdi: „Honnan jössz és hol a hazád?”

– Omi-szan úr a daimjó? – kérdezte Blackthorne, aki, bátorság ide, bátorság oda, megijedt a kardoktól.

– Nem. Ő szamuráj, a falu katonai parancsnoka. Családneve Kaszigi, keresztnéve Omi. Itt mindig a családnevet teszik előre. A „szan” azt jelenti, hogy „tiszteletre méltó”, és előzékenységből minden névhez oda kell ragasztani. Minél előbb tanulj udvariasságot – és jó modort. Itt nem tűrik a neveletlenséget. Felelj gyorsan! – förmedt rá a pap.

– Amszterdamból jövök, és angol vagyok.

Sebastio atyának leesett az álla. – Angol, Anglia – mondta a szamurájnak, és magyarázni kezdett, de Omi türelmetlenül félbeszakította, és pattogva mondott valamit.

– Omi-szan azt kérdi, te vagy-e a parancsnok. Az előljáró szerint eretnek cimboráid közül kevesen maradtak életben, és azok is betegek. Van vezérkapitányotok?

– Én vagyok a parancsnok – felelte Blackthorne, noha, miután szárazföldön voltak, most már a flottaparancsnok volt az úr. – Én irányítok – tette hozzá, mert tudta, hogy Spillbergen flottaparancsnok képtelen az irányításra, szárazföldön és tengeren, betegen és egészségesen egyaránt.

A szamuráj újabb szózuhatagot zúdított rájuk. – Omi-szan azt mondja, mivel te vagy a parancsnok, szabadon járhat-sz-kelhetsz a

faluban, amíg ura meg nem érkezik. Ura, a daimjó fogja eldönteni, mi legyen veled. Addig vendégként az előljáró házában lakhatsz, és jöhetsz-mehetsz, ahogy tetszik. A falut nem szabad elhagynod. Embereid azonban nem léphetnek ki a házukból. Megértetted?

– Igen. Hol vannak az embereim?

Sebastio atya bizonytalanul egy házbokor felé intett. Szemlátó mást elkésérítette Omi döntése és lekezelő modora. – Élvezd ki a szabadságot, kalóz! Bűneid elnyerik méltó...

– *Vakarimaszu ka?* – kérdezte Omi egyenesen Blackthorne-tól.

– Azt kérdi: „Megértetted?”

– Hogy van japáni nyelven az „igen”?

– *Vakarimaszu* – mondta a pap a szamuráj felé fordulva.

Omi megvetően elhessegette őket. Mindenki mélyen meghajolt. Kívéve egy férfit, aki tüntetően, meghajlás nélkül felállt.

A harci kard villámgyorsan kihussant hüvelyéből, ezüstös ívet írt le, és a férfi feje leröpült, vére sugárban fröcskölt a nyakából. A test egyszer-kétszer megrándult, aztán nem mozdult többet. A pap önkéntelenül hátralépett. Az utcán senkinek nem rezzen az arcizma sem. A fejek változatlanul földig hajoltak. Blackthorne kővé vált a döbbenettől.

Omi a hullára tette a lábát.

– *Ikinaszai!* – mondta, és intett, hogy távozzanak.

Az emberek újból földig hajoltak, majd felkeltek, és közönyösen odébbálltak. Az utca kiürült. A boltok is.

Sebastio atya lenézett a holttestre. Komoran keresztet vetett rá. – *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.* – Most már félelem nélkül nézett a szamuráj arcába.

– *Ikinaszai!* – a fénylő kard hegye a hullán pihent.

A pap egy hosszú pillanatig farkasszemet nézett vele, aztán megfordult és elment. Méltósággal távozott. Omi figyelte, majd Blackthorne-re pillantott. Blackthorne hátrálni kezdett, s amikor biztonságos távolságba ért, gyorsan befordult egy sarkon és eltűnt.

Omi harsány kacagásban tört ki. Az utca végleg kiürült. A nevetést abbahagyva két marokra fogta a kardot, és módszeresen darabolni kezdte a hullát.

Blackthorne egy kis csónakban állt, s a csónak tulajdonosa vidáman evezett az *Erasmus* felé. Nem volt nehéz csónakost keríteni, és a hajó főfedélzetén máris embereket pillantott meg. Valamennyien

szamurájok voltak. Némelyik acél mellvérttel is rendelkezett, de a legtöbben csak egyszerű kimonót viseltek – így hívták a köntöst – és két kardot. A hajukat egyformán hordták: koponyájuk le volt borotválva, a haj hátul és kétoldalt varkocsba fogva, beolajozva, a fejtető körül kétszer körbetekerve és megkötve. Csak szamurájok viselhették így a hajukat, de nekik kötelező volt. Csak szamurájok viselhették a két kardot – a hosszú, kétkezes harci kardot és a rövid tőrserűt –, de ez is a kötelességük volt.

A szamurájok a hajókorláthoz gyűlve figyelték.

Baljós előérzettel mászott fel a fedélzetre. Egy díszesebben öltözött szamuráj eléje ment és meghajolt. Blackthorne megtanulta a leckét: ugyanúgy hajolt meg ő is, mire a fedélzeten mindenki barátságos arcot vágott. Blackthorne azonban nem felejtette el az iménti iszonyatos gyilkosságot, és a mosolyok nem nyugtatták meg. Elinult a fedélzeti lejáró felé, de hirtelen megtorpant. Az ajtóra valaki széles vörös szalagot ragasztott, és egy furcsa, kacskaringós kis jelet mázolt melléje. Megnézte a másik ajtót, de azon is ott díszelgett a vörös szalagpecsét és a jel.

Kinyújtotta a kezét, hogy letépje a szalagot.

– *Hótte oke!* – Hogy mondanivalóját még jobban megvilágítsa, az őrt álló szamuráj megrázta a fejét. Már nem mosolygott.

– De ez az én hajóm, meg akarom... – Blackthorne a kardokra pillantott, és elfojtotta a mérgét. Le kell jutnom, gondolta. Fel kell hoznom a naplókat, az enyémet és a titkosat. Úristen, ha megtalálják őket, ha a papok vagy a japániak kezébe kerülnek, végünk. Anglián és Németalföldön kívül a világ összes bírósága kalózkodnak minősítene bennünket ilyen bizonyítékok láttán. A naplómba be vannak jegyezve a dátumok, a helynevek, az, hogy mit zsákmányoltunk, hány embert öltünk meg a három amerikai és egy spanyol-afrikai partraszálláskor, hány templomot fosztottunk ki, hogyan perzseltük fel a városokat és a hajókat. No és a portugál napló! Az maga a halálos ítéletünk, hisz természetesen lopott holmi. Vagy legalábbis egy portugál árulótól vettük, és az ő törvényük kimondja, hogy minden olyan külföldi, akinél portugál naplót találunk, legfőként a Magellán-szorost ismertető naplót, azonnal felakasztandó. Ha a naplót ellenséges hajón találják meg, a hajót fel kell gyújtani, és mindenkit, aki a hajón tartózkodik, könyörtelenül ki kell végezni.

– *Nan nó joda?* – kérdezte az egyik szamuráj.

– Beszélpsz portugálul? – kérdezte Blackthorne.

A szamuráj vállat vont. – *Vakarimaszen.*

Előlépett egy másik szamuráj, és tiszteletteljesen megszólította parancsnokát, aki beleegyezőleg bólintott.

– Porutugáru barát – mondta a szamuráj portugálul, alig érthető kiejtéssel. Széthúzta mellén a kimonót, és megmutatta a nyakában lógó fakeszteret.

– Kerresztén! – Mosolyogva a mellére bökött. – Kerresztén. – Blackthorne-ra mutatott. – Kerresztén *ka?*

Blackthorne habozva bólintott. – Keresztény.

– Porutugáru?

– Angol.

A szamuráj parancsnokához fordult, hadarva tanácskoztak, azután mindketten vállat vontak, és újra Blackthorne-ra néztek. – Porutugáru?

Blackthorne megrázta a fejét – nem szívesen mondott ellent semmiben. – A barátaim? Hol vannak?

A szamuráj a falu keleti széle felé mutatott. – Barátok.

– Ez az én hajóm. Le akarok menni. – Többféleképpen is megfogalmazta, jelbeszédhez is folyamodott, így megértették.

– *Aa, szo desszu! Kindzsiru* – mondták, és mosolyogva rámutattak a jelre.

Nyilvánvaló volt, hogy nem szabad lemennie. A *kindzsiru* biztosan azt jelenti, hogy tilos, gondolta dühösen Blackthorne. Menjenek a pokolba! Lenyomta a kilincset, és néhány milliméterre kinyitotta az ajtót.

– *KINDZSIRU!*

Visszarántották. A szamurájok kardja már félig kint volt a hüvelyből. A két katona mozdulatlanul várta, hogy határozzon. A többiek szenvtelenül figyelték.

Blackthorne tudta, hogy nincs más választása, meg kell hátrálnia; vállat vont, odébb ballagott, és ellenőrizte a horgonyköteleket meg a hajó állapotát. A rongyos vitorlákat bevonták, és rendesen összekötötték. A csomózás azonban nem európai volt, ezért feltételezte, hogy a japánok helyezték biztonságba a hajót. Elindult a csónaklejáró felé, majd hirtelen megállt. Hideg veríték verte ki, amint a rámeredő rosszindulatú tekinteteket meglátta. Úristen, hogy lehetek ilyen ostoba, gondolta. Udvariasan meghajolt, mire az ellenségességnek nyoma veszett, és minden arcra mosoly ült ki. De a veríték még mindig csorgott a hátán, és Blackthorne meggyűlölte a japániakat. Mielőbb szeretett volna legénységével együtt, felfegyverezve kifutni a tengerre.

– Az Úr Jézusra, navigátor, szerintem tévedsz – mondta Vinck. Fogatlan vigyora hátborzongató volt. – Ha ettől a mosléktól, mit ételnek neveznek, eltekintünk, ez a legjobb hely a világon. Két nőt kaptam három nap alatt, olyanok, akár a nyulak. Mindenre hajlandók, ha megmutatja nekik az ember, hogy hogyan akarja.

– Meglehet. De hús és pálinka nélkül semmire se megyünk. Ki vagyok merülve. Nekem csak egyszer sikerült – mondta rángó arc-cal Maetsukker. – Ezek a sárga pofájú gazemberek nem értik, hogy húsrá, sörré és kenyérré van szükségünk. Meg pálinkára vagy borra.

– Ez a legrosszabb az egészben! – Úristen, mit nem adnék egy kis grogért! – Baccus van Nekk nagyon el volt keseredve. Oda-ment Blackthorne-hoz, s fölpislogott rá. Rövidlátó volt, és az utolsó szemüvegét is elvesztette a viharban. Ámbár ha szemüveget viselt, akkor is mindig szorosán odaállt az ember elé. Ő volt a kereskedők vezetője, egyben kincstárnok, a Holland Kelet-indiai Társaság képviselője, amely a pénzt adta a vállalkozáshoz. – Földet értünk, biztonságban vagyunk, de inni eddig még semmit se kaptam. Egy árva csöppet se! Ez rettenetes. Te kaptál, navigátor?

– Nem. – Blackthorne ki nem állhatta, ha valaki odanyomakodott hozzá, de Baccus a barátja volt és félig vak, úgyhogy nem húzódott el tőle. – Csak zöldséggel teli forró vizet.

– Fogalmuk sincs róla, mi az a grog. Örökké csak ez az átkozott forró víz meg zöldség... Úristen! Lehet, hogy ebben az országban nincs is szesz? – Szemöldöke majdnem a hajáig ugrott. – Tegyél nekem egy szívességet, navigátor! Kérj tőlük valami szeszt!

Blackthorne a falu keleti szélén találta meg a házukat. A őrt álló szamuráj beeresztette, de embereitől megtudta, hogy ők valóban nem léphetnek ki a kertkapun. A ház sokszobás volt, akár az övé, de nagyobb, és számtalan különböző korú szolga, férfi és nő lakott benne.

Tizenegyen maradtak életben az emberei közül. A halottakat a japánok elvitték. A nagy, friss zöldségadagok semlegesítették a skorbutot, és kettő kivételével mind gyógyulásnak indultak. Ez a kettő vérhasban szenvedett. Vinck megcsapolta őket, de ez sem segített. Estére valószínűleg meghalnak. A flottaparancsnok egy másik szobában feküdt, változatlanul nagyon beteg.

Sonk, a zömök kis szakács nevetve megszólalt: – Ahogy Johann mondja, jó hely ez itten, navigátor, már eltekintve attól, hogy nincs rendes ételük meg grogjuk. A bennszülöttekkel sincs baj, ha az ember

nem cipőben jön be a házba. De ha nem veti le odakinn, ezek a sárga kis kurafiai nyomban őrjöngeni kezdenek.

– Ide hallgassatok! – mondta Blackthorne. – Van itt egy pap. Egy jezsuita.

– Úristen! – Tüstént vége szakadt a tréfálkozásnak, amint a papnak és a lenyakazásnak hírért vették.

– Miért csapta le a fejét, navigátor?

– Nem tudom.

– Vissza kéne jutnunk a hajóra. Ha a pápisták itt érnek bennünket...

Sötét félelem telepedett a szobára. A néma Salamon Blackthorne-t figyelte: szája mozgott, apró nyálcseppek jelentek meg a szögletében.

– Nem, Salamon, nem tévedek – felelt meg szelíden Blackthorne a néma kérdésre. – Ő mondta, hogy jezsuita.

– Jezsuita, dominikánus, nem mindegy, hogy a dögvész essen beléjük!? – mondta Vinck. – Vissza kell jutnunk a hajóra. Kérd meg azt a főszamurájt, navigátor!

– Isten kezében vagyunk – mondta Jan Roper. Kalandor kereskedő volt ő is, keskeny szemű, magas homlokú, vékony orrú fiatalember. – Majd Ő megvéd minket e sátánimádóktól.

Vinck újra Blackthorne-ra nézett. – Na és a portugálok, navigátor? Láttál portugálokat?

– Nem. A faluban nincsenek.

– Majd idejönnek, ha meghallják, hogy partra vetődtünk – mondta Maetsukker, megfogalmazva mindnyájuk félelmét, és Croocq, a hajósinas felnyögött.

– Ha egy pap van itt, akkor többnek is kell lennie. – Ginsel megnyalta kiszáradt ajkát. – Akkor azok az átkozott konkvisztádorok se lehetnek messze.

– Úgy van – helyeselt idegesen Vinck. – Olyanok, akár a tetvek.

– Úristen! Pápisták! – motyogta valaki. – És konkvisztádorok!

– De japáni földön vagyunk, navigátor? – kérdezte van Nekk. – Ezt mondta?

– Igen. Miért?

Van Nekk közelebb lépett, és lehalkította a hangját. – Ha a papok itt vannak, ha a bennszülöttek egy része katolikus, akkor a másik fele is igaz lehet a mesének... az aranyról, az ezüstről, a drágakövekről. – Mindenki elcsendesedett. – Láttál aranyat, navigátor? Láttál aranyat vagy drágakövet a bennszülötteken?

– Nem. Nem láttam. – Blackthorne elgondolkodott. – Nem emlékszem, hogy láttam volna. Se nyakláncot, se gyöngyöt, se karkötőket. De van itt még valami. Felmentem az *Erasmus*-ra, és kiderült, hogy lepecsételték. – Előadta a történeteket, és a szobában egyre nőtt a nyugtalanság.

– Úristen, a hajóra nem mehetünk, a parton papok és pápisták vannak... El kell tűnnünk innen! – Maetsukker hangja megremegett. – Navigátor, mit tegyünk? Megégetnek bennünket! A konkvisz-tádorok... azok a nyomorultak úgy döfik le az embert...

– Isten kezében vagyunk – jelentette ki magabiztosan Jan Roper. – Ő megvéd minket az Antikrisztustól. Ígéretet tett rá. Nem kell félnünk.

– Ahogy az az Omi-szan lehurrogtá a papot... biztos vagyok benne, hogy gyűlöli – mondta Blackthorne. – Ez jó, nem? Kíváncsi lennék, miért nem a szokásos reverendában jár az a pap. Miért narancssárgában? Ilyet még sose láttam rajtuk.

– Tényleg, ez furcsa – mondta van Nekk.

Blackthorne ránézett. – Lehet, hogy nincs is valami nagy hatalmuk itt. Ez jól jönne nekünk.

– Mit tegyünk, navigátor? – kérdezte Ginsel.

– Várjuk ki türelmesen, amíg megérkezik a főnökük, ez a daimjó. Ő majd szabadon enged bennünket. Hisz nem ártottunk nekik. Árut hoztunk, kereskedők vagyunk, nem kalózok. Nincs mitől félnünk.

– Úgy van, és ne feledjétek, hogy a navigátor szerint nem minden bennszülött pápista – mondta van Nekk, inkább a maga, mint a többiek megnyugtatására. – Igen, az jó jel, hogy a szamuráj gyűlöli a papot. És csak a szamurájoknak van fegyverük. Ez jó, nem? Tartsuk szemmel őket, szerezzük vissza a fegyvereinket... és máris mienk a hajó.

– Mi lesz, ha kiderül, hogy ez a daimjó is pápista? – kérdezte Jan Roper.

Senki sem felelt. – Navigátor – mondta Ginsel. – Az a kardos fickó felaprította, miután lefejezte?

– Igen.

– Úristen! Ezek barbárok! Eszelősök! – Ginsel magas, görbe lábú, rövid karú, jóképű fiatalember volt. A skorbuttól minden foga kihullott. – Levágta a fejét, és csak úgy odébbállt? Egy szó nélkül?

– Igen.

– Úristen, meggyilkolni egy fegyvertelen embert, se szó, se beszéd! Miért tette? Miért ölte meg?

– Nem tudom, Ginsel. De ilyen gyorsaságot még sohasem láttam. Az egyik pillanatban még hüvelyben volt a kard, a másikban már gurult a fej.

– Irgalmas isten!

– Krisztusra! – morogta van Nekk. – Ha nem mehetünk vissza a hajóra... Az isten verje meg azt a vihart! Teljesen tehetetlen vagyok szemüveg nélkül.

– Hány szamurájt láttál a fedélzeten, navigátor? – kérdezte Ginsel.

– Huszonkettőt. De a parton is voltak.

– Isten haragja lesújt a pogányokra és a bűnösökre, lelkük a pokol tüzén fog égni!

– Bárcsak biztos lehetnék ebben, Jan Roper! – förmedt rá Blackthorne, mert érezte, hogy az Istennel való fenyegetőzés félelemmel tölti meg a szobát. Fáradt volt, aludni akart.

– Biztos is lehetsz, navigátor. Én biztos vagyok benne. Imádkozom, hogy Isten nyissa fel a szemedet. Akkor majd rájössz, hogy miattad kerültünk ide..., akik életben maradtunk.

– Mi? – kérdezte fenyegetően Blackthorne.

– Miért beszélted rá a flottaparancsnokot, hogy induljunk el a japáni föld felé? Nem volt rá utasításunk. Az volt a feladatunk, hogy fosszuk ki az Újvilágot, otthonában csapjunk le az ellenségre, aztán térjünk haza.

– Északra és délre spanyol hajók leskelődtek, nem volt hová menekülnünk. Az emlékezeted is cserbenhagyott, nemcsak az eszed? Nyugatnak kellett hajóznunk, ez volt az egyetlen lehetőség.

– Én nem láttam ellenséges hajókat, navigátor. Egyikünk se látott.

– Ugyan már, Jan – mondta fáradtan van Nekk. – A navigátor azt tette, amit a legjobbnak vélt. Persze hogy ott voltak a spanyolok.

– Ez az igazság, és mi ezer league-re voltunk az otthonától, ellenséges vizeken! – Vinck mérgesen kiköpött. – Ez az igazság. Szavazásra bocsátottuk a kérdést. Mindenki beleegyezett.

– Én nem.

– Engem senki se kérdezett – szólt közbe Sonk.

– Atyaisten!

– Nyugalom, Johann – próbálta eloszlatni a feszültséget van Nekk.

– Mi értünk először japáni földre. Emlékeztek a legendákra? Ha van eszünk, meg fogunk gazdagodni. Árut hoztunk, itt pedig van arany...

lennie kell. Hol adhatnánk el máshol az árunkat? Az Újvilágban, ahol vadásznak ránk? A spanyolok tudták, hogy ott vagyunk a Santa Maria-szigetnél. El kellett hagynunk Chilét, és a szoroson nem mehettünk vissza... persze hogy lesben álltak, persze hogy vártak bennünket! Nem, nem, ez volt az egyetlen esélyünk. És jó ötlet volt! Fűszerre, aranyra, ezüstre válthatjuk a rakományt. Ezerszeres nyereségre teszünk szert! Ezek itt a fűszer szigetei. Eleget hallottunk a japáni föld és Katháj gazdagságáról, nem? Különben miért iratkoztunk volna föl? Gazdagok leszünk, meglássátok!

– Meg fogunk halni, akár a többiek. A Sátán földjén járunk.

– Fogd be a pofádat, Roper! – ordított rá Vinck. – A navigátor-nak igaza van. Nem az ő hibája, hogy a többiek meghaltak. Az ilyen utakon mindig sok a halott.

Jan Roper pupillája összeszűkül. – Igen, Isten nyugtassa őket. A testvérem is köztük van.

Blackthorne gyűlölködve meredt a fanatikus szempárba. Vajon tényleg azért indultam nyugatnak, hogy kikerüljük az ellenséges hajókat? Nem azért-e, mert én vagyok az első angol navigátor, aki átjutott a Magellán-szoroson, s így lehetőségem nyílt rá, hogy nyugatnak induljak, és körülhajózzam a földet?

– Nem a te becsvágyadnak estek-e áldozatul, navigátor? – sziszegte Jan Roper. – Isten meg fog büntetni.

– Eleget beszéltél – mondta Blackthorne halkán, de határozottan.

Jan Roper feszült karvalyarcúval nézett szembe vele, szólani azonban nem szólt többet.

– Helyes. – Blackthorne fáradtan leült a padlóra, és nekitámaszkodott az egyik álló matróz lábának.

– Mit tegyünk, navigátor?

– Várjunk és nyerjük vissza az erőnket. Nemsokára megérkezik a főnökük, akkor majd minden kiderül.

Vinck kinézett a kertbe, a samurájra, aki mozdulatlanul ült a sarkán a kapu mellett. – Nézzétek azt a nyavalyást. Órák óta így ül, meg se mozdul, nem szól semmit, és még az orrát se piszkálja.

– De semmi bajunk nem volt vele, Johann. Semmi az égvilágon – mondta van Nekk.

– Mi pedig mást se csináltunk, csak aludtunk, paráználkodtunk, és zabáltuk azt a moslékot.

– Navigátor, ez csak egy ember. Mi tízen vagyunk. – mondta csendesen Ginsel.

– Gondoltam már rá. Egyelőre gyengék vagyunk. Egy hétbe telik, hogy a skorbut elmúljon – felelte Blackthorne. – A hajón viszont sokan vannak. Lándzsa vagy puska nélkül egyikükkel se szeretnék szembeszállni. Éjjel is őriznek benneteket?

– Igen. Háromszor vagy négyszer váltják az őrt. Elaludt eddig bármelyik is? – kérdezte van Nekk.

A többiek a fejüket rázták.

– Ma éjjel meg kellene szállnunk a hajót – mondta Jan Roper. – Isten segedelmével legyűrjük a pogányokat.

– Pizskáld ki a zsírt a mocskos füledből! Nem hallottad, mit mondott a navigátor? Miért nem figyelsz oda? – Vinck undorodva kiköpött.

– Úgy van – mondta Pieterzoon ágyúmester. – Mit idegesítet folyton az öreg Vincket?

Jan Roper szeme még jobban összeszűkül. – Vigyázz a lelkedre, Johann Vinck! És te is, Hans Pieterzoon. Közéleg az ítélet napja.

Kiment és leült a verandán.

– Minden rendben lesz, meglátjátok – törte meg a csendet van Nekk.

– Ropernek igaza van. A kapzsiság hajtott bennünket – mondta remegő hangon Croocq, a hajósinas. – Isten büntetése...

– Csönd legyen!

A fiú megrándult. – Igenis, navigátor úr. Ne haragudj, de... – Maximilian Croocq volt köztük a legfiatalabb, mindössze tizenhat éves, s csak azért szegődött el az útra, mert az apja volt az egyik hajó kapitánya, és meg akartak gazdagodni. De apja a szeme láttára halt szörnyű halált, amikor a Santa Magdellana nevű argentinai spanyol várost fosztogatták. Nagyszerű zsákmányra tettek szert. Croocq tanúja volt, hogyan követnek el erőszakot a nőkön a többiek, és noha undorodott magától, ő is megpróbálta, mert feltűzelte a vérszag és az öldöklés. Később a barátai is sorra meghaltak, az öt hajóból egy maradt, és most úgy érezte, ő a legöregebb mindnyájuk között. – Bocsánatot kérek, uram.

– Mióta vagyunk a parton, Baccus? – kérdezte Blackthorne.

– Harmadik napja. – Van Nekk újra közelebb nyomult, és leguggolt. – Az érkezésünkre nem emlékszem tisztán, de amikor magamhoz tértem, vadak nyüzsögtek a hajón. Nagyon kedvesen és udvariasan viselkedtek, igazán. Élelmet és forró vizet adtak. A halottakat elvittek, és kivetették a horgonyt. Nem nagyon emlékszem, de rém-

lik, hogy úgy vontattak bennünket révbe. Te félrebeszéltél, miközben kicsipeltek a partra. Szerettük volna, ha hozzánk kerülsz, de nem engedélyezték. Valamelyikük tudott néhány szót portugálul. Ősz haja volt, előljárónak látszott. Azt, hogy főnavigátor, nem értette, de a kapitány szót igen. Megmagyarázta, hogy a „kapitányunkat” máshol akarja elszállásolni, de ne féljünk, nem fog szükséget látni semmiben, mint ahogy mi sem. Aztán idevezettek, illetve inkább hoztak bennünket, és ránk parancsolt, hogy maradjunk a házban, amíg meg nem érkezik az ő kapitánya. Nem akartuk, hogy téged máshová vigyenek, de nem tehetünk semmit. Ugye, megkéred az előljárót, hogy adasson nekünk bort vagy pálinkát, navigátor? – Van Nekk szomjasan megnyalogatta az ajkát, és folytatta: – Most jut eszembe, tényleg emlegetett valami daimjót. Mi lesz, ha a daimjó megérkezik?

– Van valamelyikteknek kése vagy pisztolya?

– Nincs – felelte van Nekk, szórakozottan vakargatva tetves haját. – Minden ruhánkat elvitték kitisztítani, és elvették a fegyvereinket is. Eszembe se jutott, hogy tiltakozzam. De nemcsak a pisztolyomat vették el, a kulcsaimat is. Egy karikára voltak felfűzve: a páncélszobáé, a pénzesládáé meg a fegyvertaré.

– A hajón minden le van zárva. Ezért nem kell aggódnod.

– Akkor se szeretem, hogy nincsenek meg a kulcsaim. Idegesít. A fene egye meg, de jólesne egy kis pálinka! Még egy kancsó sör is.

– Jézus Krisztus! Azt mondod, az a szamuráj feldarabolta? – motyogta Sonk.

– Fogd már be a szádat, az Isten is megáld! Szamuráj, nem szamuráj! Megbolondul tőled az ember – dohogott Ginsel.

– Remélem, az a nyomorult pap nem jön ide – mondta Vinck.

– A jó Isten vigyázní fog ránk – igyekezett bizakodó hangot megütni van Nekk. – A daimjó majd elereszt bennünket. Visszakapjuk a hajónkat meg az ágyúkat, meglásásokat. A portékáinkat eladjuk, és épségben, gazdagon térünk meg Hollandiába, mint az első hollandok, akik körülhajózták a földet. A katolikusok meg elmehetnek a pokolba.

– Nana – mondta Vinck. – Nem tehetek róla, de a pápistáktól a hideg futkos a hátamon. Meg a konkvisztádoroktól is. Gondolod, hogy sokan vannak errefelé, navigátor?

– Nem tudom. Azt hiszem, sokan. Bárcsak itt lenne az egész csapatunk.

– Szegények – mondta Vinck. – Mi legalább életben maradtunk.

– Lehet, hogy már otthon vannak – szólt közbe Maetsukker. – Lehet, hogy visszafordultak a Magellán-szorosnál, amikor a vihar szétszórta bennünket.

– Remélem, hogy igazad van – felelte Blackthorne. – De szerintem elpusztultak.

– Mi legalább megmaradtunk – jelentette ki borzongva Ginsel.

– Igen ám, de nyakunkon a pápisták meg ezek a féktelen pogányok. Egy fületlen gombot se adnék az életünkért.

– Az isten verje meg a napot, amikor elhagytam Hollandiát! – dühöngött Pieterzoon. – Az isten verje meg a grogot! Ha nem iszom, mint a kefekötő, most is Amszterdamban lehetnék az asszony mellett!

– Sziddj, amit csak akarsz, Pieterzoon, de a szeszt, azt ne szidd! Az az élet vize.

– Nyakig ülünk a kloákában, és közeleg a dagály, ez az én véleményem – mondta kerekre táglult szemmel Vinck.

– Nem hittem volna, hogy valaha is szárazföldet érünk – jelentette ki Maetsukker. Úgy festett, akár egy menyét, csak éppen fogai nem voltak. – Méghezáá éppen a japániaknál. Az isten verje meg ezeket a büdös pápistákat! Innen élve ki nem kerülünk. Legalább az ágyúink megvolnának! Micsoda rohadt helyre keveredtünk! Már meg ne sértődj, navigátor – tette hozzá gyorsan, amikor Blackthorne ránézett. – Balszerencse, semmi más.

Később a szolgálak újra hoztak ételt. Mindig ugyanazt: zöldséget – főzve és nyersen – ecettel, hallevest és búza- vagy árpakását. A kis haldarabokat azonnal befalták, és húst meg szeszt kértek. De a japánok nem értették meg őket, és alkonyattájt Blackthorne elment. Elege volt a félelmeikből, a gyűlölködésükből, a káromkodásaikból. Megígérte, hogy másnap reggel visszajön.

A szűk utcákban tele voltak a boltok. Megtalálta a maga utcáját, és a kertkaput is. A vérfoltokat besöpörték, a hullát elszállították. Mintha csak álmodtam volna az egészet, gondolta. Mielőtt még hozzáérhetett volna, a kertkapu kinyílt.

Az öreg kertész még mindig csak ágyékkötőt viselt, noha a levegő eléggé lehűlt. Sugárzó arccal meghajolt. – *Konbanva*.

– Adj’ isten – vágta rá Blackthorne. Felment a lépcsőn, de hirtelen megállt: eszébe jutott a csizmája. Lerúgta, és meztláb lépett fel a verandára, majd be a szobába. A szobából egy folyosóra jutott, de a saját szobáját nem találta.

– Onna! – kiáltotta.

Megjelent egy öregasszony. – *Hai?*

– Hol van Onna?

Az öregasszony értetlenkedve magára mutatott. – Onna!

– A fene egyen meg benneteket! – zsörtölődött Blackthorne. – Hol a szobám? Hol van Onna? – Félrehúzott egy bordázott ajtóbetétet. Négy japán ült a padlón egy alacsony asztalka körül, ettek. – Ó, bocsánat – mondta, és visszarántotta az ajtót.

– Onna! – kiáltotta.

Az öregasszony gondolkodott egy darabig, majd intett neki. Átmentek egy másik folyosóra, és az öregasszony kinyitott egy ajtót. Azonnal megismerte a szobáját a feszületről. A takarók már gondosan el voltak rendezve.

– Köszönöm – mondta megkönnyebbülve Blackthorne. – És most küldd ide Onnát!

Az öregasszony kihátrált. Blackthorne leült. Fájt a feje, az egész teste, szeretett volna végre széken ülni, de fogalma sem volt róla, hol tartják őket. Hogyan is lehetne visszafoglalni a hajót és az ágyúkat? Csoszogás hallatszott, és három nő jelent meg: az öregasszony, egy kerek arcú fiatal lány és a középkorú hölgy.

Az öregasszony az ijedtnek látszó lányra mutatott. – Onna.

– Nem. – Blackthorne mérgesen felállt, és a középkorú nőre bökött. – Ez Onna, az isten áldjon meg! A neveteket se tudjátok megjegyezni? Onna, éhes vagyok! Kaphatnék valamit enni? – Éhséget mímelve megsimogatta a gyomrát. A nők egymásra néztek. A középkorú vállat vont, mondott valamit, amitől a többiek nevetésre fakadtak, majd odament az ágyhoz, és vetkőzni kezdett. A másik kettő kitágult szemmel, várakozásteljesen leguggolt.

– Mit művelsz? – kérdezte döbbenet Blackthorne.

– *Isimasó!* – mondta a nő, félretette széles övét, és széthúzta a kimonóját. A melle lapos volt és száraz, a hasa óriási.

Nyilvánvaló volt, hogy be akar bújni az ágyba. Blackthorne meg-rázta a fejét, karon ragadta, és rászólt, hogy öltözzön fel, mire mindhárman csicseregni és hadonászni kezdtek, és a középkorú nő igen dühös lett. Kilépett hosszú alsószoknyájából, és immár meztelenül, újra megpróbált bebújni az ágyba.

A csicseregés hirtelen abbamaradt, a nők meghajoltak: az előljáró jelent meg a folyosón. – *Nanda? Nanda?* – kérdezte.

Az öregasszony elmagyarázta, mi a helyzet.

– Ezt a nőt akarod? – kérdezte hitetlenkedve, alig érthető portugálsággal az elöljáró, és a meztelen asszonyra mutatott.

– Nem. Dehogy. Csak arra akartam megkérni Onnát, hogy hozzon valamit enni. – Türelmetlenül az asszonyra mutatott. – Őt, Onnát!

– Az *onna* azt jelenti, hogy nő. – A japán sorra rájuk mutatott. – *Onna... onna... onna. Onná-t akarsz?*

Blackthorne csüggedten rázta a fejét. – Nem. Köszönöm, nem. Félreértettem a dolgot. Sajnálom. Mi a neve?

– Hogy?

– Mi a neve?

– A, a neve. A neve Haku. Haku.

– Haku?

– *Hai*. Haku!

– Bocsáss meg, Haku-szan. Azt hittem, Onnának hívnak.

Az elöljáró tolmácsolt, és Haku elégedetlennek látszott. Az öreg mondott még valamit, mire a nők Blackthorne-ra néztek, vihogva szájukhoz kapták a kezüket és kimentek. Haku meztelenül, karjára vetett kimonóval, de nagyon méltóságteljesen.

– Köszönöm – mondta Blackthorne, átkozva magát ostobaságáért.

– Ez az én házam. Mura a nevem.

– Mura-szan. Az én nevem Blackthorne.

– Hogy?

– A nevem. Blackthorne.

– Á! Berr... rakk... fon. – Mura többször is megpróbálta kiejteni, végül feladta, és inkább az előtte álló óriást tanulmányozta. Ez volt az első barbár, akit látott, Sebastio atyán és azon a másik, régi-régi papon kívül. De a papok fekete hajúak és fekete szeműek, gondolta, és a termetük is normális. Ez meg: hatalmas, aranyhajú, arany szakállú, kék szemű, a bőre, ahol fedi valami, fakó, ahol meg nem, ott vörös. Elképesztő! Azt hittem, *minden* férfi fekete hajú és fekete szemű. *Mi* mind azok vagyunk. És a kínaiak is, márpedig kínaiakból áll az egész világ, kivéve a déli portugál barbárok földjét, vagy nem? Elképesztő! És miért gyűlöli annyira ezt az embert Sebastio atya? Talán a Sátán híve? Nem hiszem. Sebastio atya el tudja úzni az ördögöt, ha akarja. Í, ilyen mérgesnek se láttam még a derék atyát! Elképesztő!

A kék szem és az aranyhaj a Sátán jele volna?

Mura felnézett Blackthorne-ra, és magában felidézte, hogyan próbálta meg kifagatni a hajón; amikor a kapitány elájult, úgy döntött,

hogy a saját házába hozatja, mert vezér ő, és különleges ellátás jár neki. Lefektették a takaróra, és kíváncsian levetkőztették.

„A Páratlan Része egész tekintélyes, *ne?* – mondta Mura anyja, Szaiko. – Mekkora lehet, amikor merev?”

„Nagy” – felelte Mura, és mindenki – az anyja, a felesége, az orvos, barátai és szolgálói – elnevette magát.

„Biztosan az asszonyaik is... hasonló méretűek” – mondta Mura felesége, Nidzsi. „Ostobaságot beszélsz, lányom – felelte az anyósa. – Bármelyik kurtizán el tudná igazítani magát úgy, hogy befogadhasssa. – Csodálkozva rázta a fejét. – Ilyet életemben nem láttam, Különös, *ne?*”

Megmosdatták, de még mindig nem tért magához. Az orvos nem ajánlotta, hogy illóképpen megfürdessék, amíg fel nem ébred. – „Ne feledjük, Mura-szan, hogy nem ismerjük behatóan a barbárokat – mondta óvatos bölcsességgel. – Bocsánatot kérek, de meg is ölhetnénk gondatlanságunkkal. Úgy látszik, elfogyott minden ereje. Türelemmel kell lennünk.”

„És mit csináljunk a hajában levő tetvekkel?” – kérdezte Mura.

„Egyelőre maradjanak ott. Úgy tudom, minden barbárnak vannak tetvei. Bocsánatot kérek, de azt javaslom, legyünk türelemmel.”

„Nem gondold, hogy megsamponozhatnánk a fejét? – kérdezte Mura felesége. – Óvatosan csinálnánk, és az úrnő bizonyára felügyelne gyámoltalan kísérletünkre. Lehet, hogy javára válna a barbárnak, és a házuk is tiszta maradna.”

„Egyetértek. Megsamponozhatod – jelentette ki ellentmondást nem tűrően Mura anyja. – De azt azért mégis szeretném látni, mekkora, amikor merev.”

Mura most önkéntelenül is lenézett Blackthorne ágyékára. Aztán észébe jutott, mit mondott a pap ezekről a sátánimádókról és kalózkodókról. Az Atyaisten óvjon meg minket a gonosztól, gondolta. Ha tudtam volna, hogy ilyen rettenetes ember, dehogy hozom a házamba. Nem, nem, javította ki magát. Kötelességed, hogy megbecsült vendégként kezeld, amíg Omi-szan másként nem rendelkezik. Nagyon helyesen tetted, hogy rögtön üzentél a papnak és Omi-szannak. Nagyon helyesen. Te vagy az előljáró, és a faludat védted. Egyedül te vagy a felelős.

Igen. És Omi-szan téged fog felelősségre vonni a ma reggeli eset, a halott ember arcátlansága miatt. És nagyon helyesen teszi.

„Ne légy ostoba, Tamazaki! A falu jó hírére teszed kockára, *ne?* – figyelmeztette barátját, a halászt vagy tucatszor is. – Ne légy türelmetlen! Omi-szan kénytelen gúnyolódni a keresztényeken. Daimjónk talán nem veti meg a kereszténységet? Mi mást tehetek akkor Omi-szan?”

„Igazad van, Mura-szan, bocsáss meg! – Tamazaki mindig udvariasan felelt szemrehányásaira. – De a buddhistáknak is türelmebbnek kellene lenniük, *ne?* Ők pedig mindketten Zen-buddhisták.”

A Zen-buddhizmus egyenlő az önfegyellemmel: az önuralom és a meditáció útján keresi a megvilágosodást. A legtöbb szamuráj Zen-buddhista volt, mert ezt a szektát mintha csak a büszke, halált kereső harcosoknak találták volna ki.

„Igen, a buddhizmus türelemre tanít. De hányszor emlékeztesselek még rá, hogy ők szamurájok, ez meg itt Izu és nem Kjúsú, de még ha Kjúsú lenne, akkor is nekik lenne igazuk. *Ne?*”

„Igen. Kérlek, bocsáss meg! Tudom, hogy nincs igazam. De néha úgy érzem, nem bírom ki a szégyent, amikor Omi-szan az egy igaz hitet gyalázza.”

És most halott vagy, Tamazaki, és ezt magadnak köszönheted, mert nem hajoltál meg Omi-szan előtt, aki mindössze annyit mondott: „...az idegen vallásnak ez a büdös papja”. Pedig a pap tényleg büdös, és az egy igaz hit tényleg idegen. Szegény barátom. Kiálltál a hited mellett, de ettől a családot még nem fog jóllakni, és a falum nevében is fölt esett.

Ó, Madonna, áldd meg öreg barátomat, és részesítsd mennyei boldogságban!

Omi-szantól csak rosszra számíthatok, gondolta Mura. És most még a daimjó is idejön.

Mindig nyugtalanság szállta meg, valahányszor hűbérurára, Kaszigi Jabura, Izu daimjójára, Omi nagybátyjára gondolt – kegyetlenségére, aljasságára és arra, hogyan fosztja meg a falvakat jogos hal- és termésrészüktől. Vajon kinek az oldalára áll Jabu, ha kitör a háború, töprengett Mura, Isido vagy Toranaga úréra? Törpék vagyunk, akik óriások közt vergődnek.

Északon Toranaga, a legnagyobb élő hadvezér, a Kvantó vagyis a Nyolc Tartomány ura, az ország leghatalmasabb daimjója, a Keleti Hadak főparancsnoka; nyugaton az Isido, az ószakai vár ura, Korea meghódítója, az Örökös oltalmazója, a Nyugati Hadak főparancsnoka. És északon ott a Tókaidó, a Nagy Tengerparti Út, amely összeköti

Toranaga fővárosát, Jedót és Isido fővárosát, Ószakát... háromszáz mérföldes út, ezen kell majd a seregeknek menetelniük.

Ki nyeri meg a háborút?

Senki.

Mert a háború ismét lángba fogja borítani a birodalmat, a szövetségek felbomlanak, és tartomány küzd tartománnyal, falu faluval, ahogy ez lenni szokott. Kivéve az elmúlt tíz esztendő. Az elmúlt tíz esztendőben hihetetlen módon nem került sor háborúra. Békének hívták ezt az időszakot; ez volt az első béke a történelemben.

Már kezdtem megszeretni a békét, gondolta Mura.

Csakhogyan ez az ember, aki a békét megteremtette, halott. A parasztból lett katona, később szamuráj, tábornok, a legnagyobb tábornok, majd végül *taikó*, Japán teljhatalmú katonai parancsnoka egy esztendeje meghalt, és hétéves fia kicsi még ahhoz, hogy a hatalmat átvegye. Vagyis a fiú is törpe, akárcsak mi. Törpe az óriások között. A háború pedig elkerülhetetlen. Most már a taikó sem tudja megvédeni szeretett fiát, dinasztíáját, birodalmát.

Talán így is van rendjén. A taikó leigázta az országot, békét teremtett, a daimjókat arra kényszerítette, hogy csússzanak-másszanak előtte, birtokukat elvette és másoknak adományozta, azután meghalt. Óriás volt a törpék közt. De talán rendjén való, hogy műve és nagysága vele együtt letűnjék. Hisz nem törékeny virágszirom-e az ember, amit felkap a szél? Nem csak a hegyek, a tenger, a csillagok és Istennek ez az országa igaziak és örökkévalóak-e?

Cspadába estünk mindannyian, és ez tény; nemsokára kitör a háború, és ez is tény; egyedül Jabu fogja eldönteni, kinek az oldalára állunk, ez is tény; a falu azonban mindig megmarad, mert a rizsföldek dúsak és a tenger teli van hallal, és ez a legvégső, legfontosabb tény.

Mura gondolatai visszatértek az előtte álló barbár kalózhoz. Ördög vagy, és azért jöttél, hogy meggyötörj minket, gondolta; amióta megérkeztlél, csak bajt okoztál. Miért nem tudtál más falut választani?

– Kapitány-szan *onná*-t akar? – kérdezte segítőkészen. Javaslatára a falutanács már gondoskodott e téren a többi barbárról, egyrészt előzékenységből, másrészt azért, hogy legyen, ami leköti őket, amíg a hatóság kiszáll. A befektetett pénz értéke busásan megtériült, mivel a falusiak részletesen értesültek az így keletkezett kapcsolatokról, és remekül szórakoztak.

– *Onna* – ismételte, feltételezve, hogy ha már a kalóz lábra állt, bizonyára hason fekve is jó érezni magát, és szívesen dugná Meny-

neyi Lándzsáját meleg hüvelybe lefekvés előtt, arról nem beszélve, hogy már minden előkészületet megtettek.

– Nem! – Blackthorne aludni akart. De mivel tudta, hogy ezt az embert meg kell nyernie, kényszeredetten rámosolygott, és a feszületre mutatott. – Keresztény vagy?

Mura bólintott. – Keresztény.

– Én is keresztény vagyok.

– Az atya szerint nem. Nem vagy keresztény.

– De keresztény vagyok. Nem katolikus, de azért keresztény.

Mura azonban nem értette, és Blackthorne hiába próbálkozott, nem tudta megmagyarázni a dolgot.

– Akarsz *onná*-t?

– A... a dimjő... mikor jön?

– Dimjő? Nem értem.

– Dimjő... á, persze, a daimjő.

– Aha, a daimjő. *Hai*. Daimjő! – Mura vállat vont. – A daimjő akkor jön, amikor akar. Aludj! De előbb tisztálkodj! Kérem.

– Mi?

– Tisztálkodj! Fürdő. Kérem.

– Nem értem.

Mura közelebb lépett, és fintorogni kezdett.

– Bűdös. Rossz. Mint portugálok. Fürdő. Ez tiszta ház.

– Akkor fürdök, amikor akarok, és nem vagyok bűdös! – tajtékzott Blackthorne. – Mindenki tudja, hogy fürödni veszélyes. Azt akarod, hogy vérhast kapjak, mi? Azt hiszed, elment az eszem? Eredj a pokolba, és hagyj aludni!

– Fürdő! – parancsolt rá Mura, akit megdöbbenett a barbár nyíltan kimutatott haragja, hiszen ez a rossz modor teteje. Pedig a barbár nemcsak hogy bűdös volt, hanem három napja nem fürdött megfelelően, s a kurtizán jogosan visszautasíthatja, hogy ágyba bújjon vele, akármennyit fizetnek is neki. Iszonyúak ezek az idegenek, gondolta. Elképesztő! Micsoda mocskos szokásaik vannak! De ne félj semmit! Én felelek érted. Majd én megtanítlak a jó modorra. Úgy fogsz fürdeni, mintha normális ember volnál, és akkor talán anya is meg fogja látni, amit akar. – Fürdő!

– Tűnj el innen, amíg össze nem törlek! – mordult rá Blackthorne, és az ajtó felé mutatott. Megjelent a három másik japán is három nő kíséretében. Mura kurtán elmagyarázta, mi a helyzet, és ellentmondást nem tűrően rászólt Blackthorne-ra. – Fürdő. Kérem.

– Kifelé!

Mura, egyedül, előbbre lépett. Blackthorne kinyújtotta a karját, nem akarta bántani az öreget, csak éppen meglökni. Hirtelen felordított. Mura a tenyere élével valahogy a könyökére csapott, és Blackthorne karja bénultan csüggött alá. Dühödten nekirontott, de a szoba mintha elfordult volna körülötte, és a következő pillanatban már a padlón hevert. Újabb, bénító erejű ütés érte a hátát, és mozdulni sem tudott. – Úristen...

Megpróbált felállni, de a lába összecsuklott. Mura higgadtan kinyújtotta rövid, de vaskemény ujját, és megnyomott egy ideggócot Blackthorne nyakában. Blackthorne égető fájdalmat érzett.

– Atyaúristen...

– Fürdő? Kérem?

– Hogyne..., máris. – Blackthorne fájdalmasan zihált. Megdöbentette, hogy ilyen hamar áldozatául esett egy ekkorka embernek, tehetetlenül hever, mint egy gyerek, és bármelyik pillanatban elvágják a torkát.

Mura évekkal azelőtt elsajátította a dzsúdó és a karate művészetét, mint ahogy megtanulta a kard- és a lándzsaforgatást is. Akkoriban még harcos volt, és Nakamura oldalán küzdött, a parasztgenerális, a taikó oldalán – akkor persze még nem volt taikó –; abban az időben parasztból is lehetett szamuráj, és szamurájból is paraszt vagy kézműves, vagy még alacsonyabb rangú kereskedő, majd újra harcos. Furcsa, gondolta Mura, szórakozottan nézegetve a legyőzött óriást, amikor teljhatalmú úr lett, a taikónak első dolga volt elrendelni, hogy parasztból többé ne lehessen katona, és minden paraszt szolgáltatassa be a fegyverét. A taikó örökre megtiltotta nekik a fegyverviselést, és felállította azt a megváltoztathatatlan kasztrendszer, amely az egész birodalom életét megszabja: elsőek a szamurájok, utánuk következnek a parasztok, utánuk a kézművesek, aztán a kereskedők, színészek, számkivetettek, banditák, végül, a lépcső legalján az eták, a nem emberek, a hullatemetők, bőrcserzők, sintérek, hóhérok, billogozók és csonkítók. A barbároknak ezen a lépcsőn természetesen hely sem jut.

– Bocsáss meg, kapitány-szan! – mondta mélyen meghajolva Mura, mert szégyellte magát a barbár megaláztatása miatt: úgy nyöszörgött még mindig, akár a csecsszopó. Nagyon sajnálom, gondolta, de meg kellett tennem, Még barbár létedre is minden mértéken felül megharagítottál. Úgy üvöltesz, mint egy eszelős, felzaklatod anyámat, megzavarod házam nyugalalmát, megijesztetted a szolgálakat, s a feleségemnek

máris ki kellett cserélnie egy sodzsit. Nem tűrhetem, hogy modortalan-ságod büntetlen maradjon, hogy óhajom ellenére tégy a saját házam-ban. A te érdekedben cselekedtem. Különben se helyrehozhatatlan a dolog, hiszen nektek, barbároknak, nincs méltóságotok, amit meg lehetne alázni. Kivéve a papokat. ..., azok mások. Büdösek ugyan, de mégis az Atyaisten felkentjei, nektek tehát igen nagy a méltóságuk. De te – te hazug is vagy, nemcsak kalóz. Micsoda aljasság! Még hogy kereszténynek mondod magad! De sajnós, ez sem fog segíteni rajtad. Daimjónk gyűlöli az egy igaz hitet, gyűlöli a barbárokat, és csak azért tűri meg őket, mert muszáj. De te nem vagy se portugál, se keresztény, téged tehát nem véd a törvény, *ne?* De még ha halálra – vagy legalábbis megcsonkításra – ítélnék, nekem akkor is kötelességem gondoskodni róla, hogy tisztán menj sorsod elé. – Fürdő nagyon jó!

A másik három férfi segítségével kicipelte a még mindig kábult Blackthorne-t a házból, kivitték a kertbe, végig a fedett úton, amire nagyon büszke volt, és be a fürdőházba. A nők követték őket.

Tudta, hogy élete egyik nagy élményében lesz része. Tudta, hogy sokszor el fogja mesélni hitetlenkedő barátainak, miközben egyik kupa forró szakét a másik után isszák; a tanácstagoknak, halászok-nak, falubelieknek, gyerekeinek, akik eleinte szintén nem hisznek majd neki. De azután ők is továbbadják a gyerekeiknek, és a halász Mura örökké élni fog Andzsiro falvában, Izu tartományban, a főszi-ge, Honsú délkeleti partján. Mindez pedig azért lesz így, mert neki, Murának, a halásznak jutott az a szerencse, hogy előljáró volt a taikó halála utáni második esztendőben, s ezért ideiglenesen ő felelt azok-nak a furcsa barbároknak a vezéréért, akik a keleti tengerből jöttek elő.